BIN [illegible] OCT 1 1965

PL
248
K45K6
1908

Kemal, Namik
Kāra belā

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

3
Kemal, Namık

کلیات کمال

برنجی ترتیب

۲

قاره‌بلا

فاجعه

بش فصل

۱۲۹۲ سنه‌سنده « ماغوسه » منفاسنده یازلمشدر .

استانبول

محمود بك مطبعه‌سی

۱۳۲٦

5

اشخاص وقعه

شاه .... هندستان پادشاهلرندن

نور جهان .... شاهك همشیره‌سی

بهره‌ور بانو .... شاهك كریمه‌سی

مهردل .... بهره‌ور سلطانك دایه‌سی

میرزا خسرو .... وزیرزاده وسردار

اخشید .... بهره‌ورك خدمتنه مامور زنجی لالاسی

PL
248
K45 K6
1908

BRAR

899067

برنجی فصل

پرده آچیلنجه هند آغاج وچیچکاریله مزین باغچه کورینور. باغچه‌نك برطرفنده شمسیه آلتنده بهره‌ور ایله مهردل اوطوررلر . اوبرطرفنده خسرو میرزا بر آغاچ التنده اویور کورینور . ایکی طرفه نظارت ایده‌بیله‌جك بر کوشه‌ده برقاچ خادم آغاسی ایله ناظر حرم امیراخشید ه اولنور .

برنجی مجلس

بهره‌ور — مهردل

مهردل

افندمی پك محزون کوریورم دمیندن بری نیچون الیکزی یوزیکزه اورتده کدرلی کدرلی دوشنورسکز ؟ او پارلاق جمالکزی بهار بلوطنه طوتلمش کونش کبی هم آغلاییجی هم‌ده آغلادیجی بر حالده کوردکجه یورەکم پاره‌لنیور .

بهره‌ور

دایه‌جغم ، برشیئم یوق . . . . آه !

مهردل

هیسچ برشیئکز یوقده یالکز کوکلکزده بو آهلرمی‌وار ؟

سلطانم کبی بر پادشاه کریمه‌سنك ، بر ملت نور دیده‌سنك هیچ بر کدری یوق ایکن طوروب طوروب‌ده برقاچ دفعه‌ده بر کره ایچنی چکدیکنه نه معنا ویره‌یم ؟

بهره‌ور

دایه‌جغم ! باشم آغریبور .... (کندی کندینه) ایچم صیقلیور ... یاربی نه مشکل ایش سویلسه‌م بر بلا .... سویلمسه‌م باشقه بر اذیت ...

مهردل ، متجاهلانه .

شمدی چلدیره‌جغم ، الله عشقنه دردکز نه‌در ؟

بهره‌ور ، حدت وانفعال ایله .

دایه ، سن ذاتاً چیلدیرمشسك ! ایشته هیچ بر شیئم یوق ، براز باشم آغریبور دیدم‌یا ! آره‌ده بر لقردیمی چیقاره‌جقسك ؟ بوکون کویا اکلنمکه کلدم ایچمه‌زهر ایتدك ... (کیت کیده‌سی تتره‌یه‌رك) هیچ بر بلا عالمنده اکلنجه‌می اولور ! ... (خفیف خفیف آغلایه‌رق) هیچ سزك الیکزه دوشن آدم ، یوزنده شبنم قدر کوزیاشی بولنمینجه ـ برکاك مدت حیاتی قدر اولسون ـ کولمکه ، آچیلمغه قدرتمی بولور ؟

مهردل

بن سزك نه‌یه مراق ایتدیککزی آکلادم ، فقط بندن نیچون صاقلادیغکزی آکلایه‌میورم .

بهره‌ور ، حدتی استهزا ایله ستره چالیشه‌رق .

نه آکلادکز باقه‌لم ؛ هیچ اوله‌مدق بر شی آکلامه‌ق‌ده غالبا یکی چیقمه بر کرامت اوله‌جق ! والله تحف شیئی ! (کیتدکجه استهزا-نی تشدید ایدرك) دایه‌جغم ، طورسکا سویلیه‌یم: اما خاطرك قالمز آ ، بنم عجایب بر دردم وار ، لکن بیلمم نه‌دندر ؟ ابن سینا بیله کتابنه یازمامش ! سن حکیم اولورده شونی بر کشف ایده‌بیلرسه‌ك آرتق پادشاه بابامه سویلرم ، سنی باقه‌لم وزیرمی ایدر ؟ نه یاپار ؟ اوراسنی کندیسی بیلیر .

مهردل ، کندیسنی طوپلایه‌رق .

بن خرسز آتی آرقه‌سنده ، اسیرجی قرباجی آلتنده ازیله‌ازیله بیومش بر بیچاره خلایق ایکن جناب حق سزك وجودکزله مسرور ایتدیکی زمان بر پادشاهك کوزببکنی قوجاغنده بیوتمك دولتنه نائل اولدیغم ایچون شمدی سایه‌کزده اسیرلر قوللانیورم . خان زاده‌لر قدر اعتبار کوریبورم ، بر جاریه پارچه‌سی ایکن سلطان یاننده اوطوریبورم ، پادشاه التفاتنه نائل اولیورم ! . . .

بهره‌ور . لفردیسی کسه‌رك .

دایه صوص ! بنی طوروب طورزکن اوزون اوزادی لقردیلرکله سنمی خسته ایده‌جکسك ؟

مهردل

دکل افندم ! لقردیك نه‌ره‌یه واره‌جغنی بیلدیکزده آنکچون جانکز صیقیلیور . لکن نه یاپه‌یم ؟ ینه سویلیه‌جکم ، مجبورمده

آنکچون سویلیه‌جکم ! بن اوقدر نعمتك ، اوقدر دولتك مقابلنده سزه خیانتمی ایده‌یم ؟ سزی بو حاللرده کوروب‌ده صوصه‌یم‌می ؟ پادشاه خدمتنده‌یم ؛ حیاتم پدرکزك دوداقلرنده طوریيور! برنفس آلسه برلقردی‌سویلسه‌محو اولور کیدر .

بهرەور ، کیتدکجه سکونت واستهزاسنی
تزیید ایله قهقهه‌لردن صکره .

آ . . . دایه‌م چلدیردی. بیچاره قادین ! آمان شوراده یاتان آدم بلکه حکیمدر. حاضر یانمزده . . . چابوق یتشمش اولور .

مهردل ، کمال جد واهمیتله .

سلطانجغم .. سلطانجغم !. ایشته سنك کوکلکی او حکیم ظن ایتدیکك دلی قانلی زهرلیور ایشته ...

مهردل ، اقردیسنی کسه‌رك .

دایه .. نه سویلیورسك ، سن کرچکدنمی چلدیردك ؟

مهردل ، هیچ لقردیسنی دیکله‌میه‌رك .

ایشته‌باشمزه کلن بلالرك ، کله‌جك‌قضالرك هپسنه سبب‌اودر! هرکون صباحدن آقشامه قدر اوچلدیرمش کبی کوشککزك آلتنده طولاشیور ؛ سزده صباحدن آقشامه قدر یاپیشمش کبی پنجره‌نك اوکنده اوطوریيورسکز ! ... نره‌یه کیتسه‌ك ، یا اوده موجود بولنیور ؛ یا سزده بر قاچ دقیقه‌نك ایچنده قاچیورسکز.

بهرەور ، حیرتله .

افتراجی‌یه باق ! هیچ تصادفی دوشونورمی ؟

مهردل

بویله هرکون کورینن برحالده تصادفی دوشونمك دکل ، تصادف بهانه‌سنی سزك دوشونوبده بولدیغکزه بیله تعجب ایدرم . . . سلطانجغم ! بن‌سنك کرچکدن بر صادق جاریه‌کم ؛ دنیاده نه کوردمسه سنك یوزکدن کوردم ، دنیاده سندن بشقه سوه‌جك بر شیئم یوق ! سوزیمی جان قولاغیله دیکله : سزك کبی بیوکلره هوس یاقشماز . . . پادشاه پدرك سکا مناسب کیم ایسه آنی بولور . کیم بیلیر سنك نکاحکده قاچ درلو فائده‌دوشونمشدر .

بهره‌ور ، نهایت درجه‌ده تلاش ایله .

دایه صوص ، والله بشقه‌سنه وارمام !

مهردل

کوردیکزمی . . بن سزه سوییورسکز دیدمی ؟

بهره‌ور

ایشته سوییورم ؛ بابامدن‌ده ، جانمدن‌ده زیاده سوییورم . . . کوکلك بر طولغوناق زمانده راست کتیردك ؛ سریمی آغزمدن قاپدك ! نه قزاندك باقه‌یم ؟

مهردل

جاریه‌کز برشی قزانمدم ؛ فقط سلطانم پك چوق شی قزاندکز . حقیقت‌حالی سویلیه‌جکم ؛ هم هرکون سویلیه‌جکم ، هم هرساعت سویلیه‌جکم ! ظن ایده‌رم‌که سزده دائما دکلیه‌جکسکزده

مطلوبكزك حاصل اولمسی پك قولای برشی اولمدیغنی آكلایه جقسكز ؛
او هوسدن واز كچمكه چالیشه جقسكز .

بهردور ، تتره یه رك .

دایه ایسته مم ، بكا اویله لقردیلر سویله ! یوركك طاشدنمیدر ،
نه در ؟ هم سریمی بیلیور ، هم حالمی كوریبورده ینه باق نه لر
سویلیور . . .

مهردل

اكر بوسوزلرمه مساعده بیورمز ایسه كز پادشاه پدركز . . .

بهره ور . بایلمق درجه سنده .... غایت حزین
وفقط سرت بر سسله .

صوص ، شوم آغزلی ! باق مزار طاشی كبی باشمك اوجنه
دیكلدی ؛ نی اولو قیافتنه كتیردی !

[بهره ور بایلیر . مهردل پك زیاده تلاش ایله آلننه ، یوزینه ،
كوزینه صو سرپمكه باشلار .]

بهردور ، بایغین برحالده .

خسرو ، خسرو ! الله سنی بكا نصیب ایتمیه جكمی ؟

مهردل

بایغینلغی ده اویقوسنه بكزه یور ! ینه دیلنده خسرودن بشقه
بر سوز یوق ! بن ده كرچكدن نه طاش یوركلی ایمشم ، بوقدر
سودیكنی كیم بیلیردی ؟ زواللی قزجغز ، بوقدر دولتلر ،
سلطنتلر آره سنده ایكن چكدیكی كوكل عذابلرینه باق ! . . .
شمدی بن نه یاپه یم ؟ آمان الله كوسترمسون ، آنی جنازه ،

کندیمی کرچکدن باشی اوجنده مزار طاشی ظن ایدییورم .
« باغیره‌رق » لا لا !

ایکنجی مجلس

بهروور — مهردل — اخشید

اخشید ، شمسیه‌نك یاننه کله‌رك .

نه‌وار دایه ؟

مهردل

نه اوله‌جق ؟ حالنی کورمیورمیسك ؟ بر کره باقسه‌ك آ ، اولودن هیچ فرقی قالمشمی ؟ . . .

اخشید ، بردن بره تلاش ایله دایه‌نك یاننه یاقلاشیر .

بالله سنی بر قلیچده ایکی پارچه ایدرم ! بوکا نه اولدی ؟ بوکا نه‌یاپدك ؟ شمدی سویلیه‌جکسك ! . . . شمدی ! یوقسه جهنم زبانیلرینك الندن قورتیله بیلرسك ، ینه بنم المدن قورتیله‌مازسك ! انسان ولی نعمتنه بویله‌می خدمت ایدر؟ سنی صاچکدن سوروکله‌یه سوروکله‌یه پادشاهك حضورینه کتوره‌جکم‌ده اویله کبرده‌جکم ! شمدی سببنی سویله دییورم !

مهردل

لالا ! بن سببنی نره‌دن بیله‌یم ؛ حکیم دکلم یا ! کیفسزلندی ... نه‌یاپه‌یم ؟ بنم نه قباحتم وار ؟

اخشید

شو ملعونه باق ! لقردیلری آغزندن پارچه پارچه دوکیلیور . جکری پارچه‌لنه‌سیجه ! نی آلداده‌جق . بر قادینك یالاننه قاپیله‌جغم اویله‌می ؟ بوکا برشی اولدی دییورم ؛ سببنی صوریورم. لقردی آکلامیورمیسك ؟ یوقسه اجلکه‌می عاشق اولدك ؟

(بردن بره تزیید حدتله بلنده‌کی خنجری چکه‌رك ومهردلك کوکسنه طایارق)

آه کافر ! مطلق سن بونی زهرلدك .

مهردل ، کندینی زورله عربك اللدن قورتاره‌رق .

زهرلدمی ؟ آغزك قپانسون ! زبانی صوراتلی فلاح ! آنك برکون راحت یشامسیچون بن بر ییللق عمرمی ویریرم . . . . بیلمز میسك ؟ سنك کوکلکده مکر صورتك کبی قاره ایمش ، بن نه یاپه‌یم ؟ . . . چوچوغك قلبنه‌ده دایه‌لك ایده‌مم‌یا ؟ ایشته قارشوده اوطورانلری کوردی ؛ مراقلاندی ! . . . .

اخشید

نه دیدك ؟

مهردل

قهر اول ! ایشته اونی دیدم ! . . .

اخشید

بردها سویله باقه‌یم ؟

مهردل

ایشته قهر اول ! نه یاپه‌جقسك ؟

اخشید

ابتدا کی سویلدیکلری بر دها سویله ! قارشوده‌کیلری کوردی‌ده مراقلاندیمی دیدك سویله‌دییورم ! یوقسه شمدی قهر اولورسك !

مهردل

بنك قوروسون ! قارشوده‌کیلری کوردی‌ده مراقلاندی ! دها آکلامادکمی ؟ هله‌باق ! حالا خنجری‌ده النده طوتیور ! انسان دکل‌یا . . . . جانلی اولوم ! . . . آیاقلی مزار ! . . .

اخشید ، خنجری بلنه کچیریر .

هذیان اویورلر ! شمسیه‌نك اطرافنی قپاده چوجوغی آیلتمغه باق . . . بن کلیر یتیشیرم !

اوچنجی مجلس

بهروور — مهردل

(شمسیه ایچنده)

اخشید — خسرو

(میدانده)

اخشید ، متحکمانه برطرز ایله خسروك اویودیغی آغاجك آلتنه کیدر، خسرو میرزایی اویاندیرر .

اولوم اویقوسنه‌می یاتدك ؟

خسرو ، اویقو سرسملکیله .

سن نره‌دن پیدا اولدك ؟ هرکسك اویقوسنه ، اوطوریشنه قارشمق ایچون الکده فرمانکمی‌وار ؟

اخشید

اولوم اویقوسنه‌می یاتدك ؟ یوقسه اولوم اویقوسنه یاتمق‌می ایستیورسك ؟ قارشوده‌کی چادرده بری بابادی ؛ کیمدر بیلیرمیسك ؟ باباکی عادی بر آدم ایکن وزیر ایدن افندمزك جکرپاره کریمه‌سی . . . بابیلمسنه سبب کیمدر ؟ بیلیرسك ، هم نفسکی بیلیرکبی بیلیرسك . شو صادق بنده‌یه ؛ شو وزیر زاده‌یه باق ! دنیاده اوکنه چیقاجق ؛ کزدیکی یرلرده اویویه‌جق کیمسه بوله‌مادك اویله‌می ؟

خسرو

لا لا ! بن سزدن بر وقت بویله بر تکدیر ایشیده‌جکمی اومازدم . عجبا بزم طرفدن حق عالیکزه رعایتده بر قصورمی اولدی ؟ یاخود بو معامله‌کزه بشقه بر سبب‌می وار ؟ پك اعلا بیلیرسکزکه حدینی بیلیر ، تربیه کورمش برآدم ولی نعمت زاده‌سنك کزدیکی یرلرده اویومغه جسارت ایتمز ، اویور برآدم کورمك‌ده کیمسه‌نك بابیلمسنی موجب اولماز . . .

اخشید . کندی کندینه .

دنیاده بنم ایچون قاچیرلمیه‌جق بر فرصت وار ایسه بودر .

(خسروه خطاباً) میرزا حضرتاری ! بن برعرب متوله‌سی‌یم ،

فقط حركتمك ، سوزلريك مناسبتسزلكنى آ كلاميه جق قدر سرسم دكلم . شوراسنى ده انكار ايده مزسكزكه براز زماندن برى نامكز سلطان افندمزك اسميله بك چوق لسانده ؛ بك چوق حكايه ده ، بك چوق محلده برلشمكه باشلادى . واقعا او بر پادشاه‌زاده ايسه سزده بر وزير زاده سكز . الله نصيب ايتدكدن صكره سزدن دها مناسبنه كيده جك دكل يا !

خسرو ، تلاشلى تلاشلى .

استغفر الله ! بن نه مقوله آدمم كه . . .

اخشيد ، افرديسنى كسه‌رك .

استغفر اللهه حاجت يوق ، قدر عاليكزى هركس بيلير ؛ فقط بويله ايشلرك وجوده كلمسى پادشاهلرك عنايتنه باقار . لقردى قادين آغزينه ، دشمن لسانه دوشر ايسه فنا فنا نتيجه‌لر ويرر . سرايك تربيه‌سى ، بيوكلكك حالى معلوم ! پدركزه ، كنديكزه ، خصوصيله سلطان افندمزه آجييكز . كيميكزك اكمكنى يدم ، كيميكزك التفاتنى كوردم . صكره كوريشيرز ؛ مناسب بر فرصت ظهور ايدر ايسه الدن كلن خدمتده قصور ايتمم .

خسرو

لالا ! لطف ايدكز ، مساعده بيوركزده بن كيده‌يم .

اخشيد

نيچون افندم ، تعجيزمى ايتدك ؟

خسرو

خير برطرفدن وقعه‌نك ، بر طرفدن‌ده سوزلركزك تأثيريله

كوكلم اوقدر طولدی‌كه یا آغلیه‌جغم ، یا باییله‌جغم ، یاخود تربیه‌یه مخالف بر حركت ایده‌جكم .

اخشید ، كولسیه‌رك .

تشریف بیوركز افندم . ضرری یوق كنجلك عالمنده انسانك باشنه هر حال كلیر ؛ هر حالك بر چاره‌سی بولنور . . .

[خسرو میرزا حیران حیران اخشیدك یوزینه باقەرق وداع ایدر چیقار .]

دردنجی مجلس

بهروز – مهردل (چاردەده) ـ اخشید (میدانده)

اخشید ، كندی كندینه .

ای شمدی فنامی ایتمشم‌ده ، اسكی افندمك یاننده قزاندیغم پاره‌لری اسیرجیلره یدیرمشم . . . . اون سنه اسیرلكك بیك درلو مشقتنی یوزبیك درلو عذابنی چكوب‌ده‌بلادن قورتولدقدن‌صكره آزاد كاغدمی بیرتمشم ؛ شوسرایه یلاندن خادم آغالغی‌ایله صاتلمشم ! بن او پاره‌نی صرف ایتمسه‌ایدم ، خادم آغالق نامنی نصل قزانیردم ؟ بن تكرار اختیار اسارت ایتمسه‌یدم بو ملكك خدمتنده نصل بولنوردم ؟ كوكل انسانه نه‌لر یاپدیرییور ! . . . اوللری حرم چوجوقلرینه آلداتمقدن قورتیله‌میان بر عرب ، شمدی محبت قوتیله بر سرای خلقنی آلداتمغه مقتدر اولیور ! . . . مالك اوله‌جغم ! . . البته مالك اوله‌جغم ! . . او بنم ثروتمك ، حریتمك بدلیدر . شو نازنین میرزایه‌باق ! بزی كندینك عشقنه ؛ محبتنه

واسطه ایتمك ایستیور . کیجه هرکسك واسطهٔ سفاهتی دکلمیدریا ؟
یا بزده کیجه‌یه بکزه‌مزمی‌یز ؟ بیچاره نه بیلسـون‌که بن کونشمی
بر کره قویمه آلدقدن صکره بردها کیمسه‌یه کوستریر کیجه‌لردن
دکلم . اوف بورنك .. بورنك! یاربی، نیچون کوکلی بویله آتش .
وجودمی بویله کمورکبی یاراتدك! مالك اوله‌جغم ؛ البته اوله‌جغم ...
لکن بنی سـومیه‌جك ! . . . کوکلی بنم اولمدقدن صکره کندی
بنم اولمش ، نه‌مه‌لازم !... (بردن بره تهورایله طورینی دکشدیره‌رك)
کوکلی بنم اولمازسه وارسون اولمسون ! کوکل نه‌در ؟ بنم رنکمده.
بلکه بندن چیرکن برات پارچه‌سی دکلمی ؟ بکا اونوردن یاپلمش
وجود لازم ؛ بکا اوکل رنکنده دوکلمش یناقلر لازم ! . . .
سـومیه‌جك ایسه نه اولور ؟ بن آنی سوییورم ، الویرمزمی ؟
حقارت ایده‌جك ایسـه حیثیته‌می طوقنور ؟ هانکی حیثیت !
بابامك قاطر بونجقلریله آلدیغی حیثیته‌می کبرایده‌جکم ؟ علممه‌می ،
درایتمه‌می ، نجابتمه‌می ، قیافتمه‌می ؟ بنده بونلرك هیـچ بری یوق.
لکن ینه مالك اوله‌جغم ، نه صورتله اولور ایسه اولسون ینه مالك
اوله‌جغم ! . . . (آجی آجی کوله‌رك) عرضـنه آجیمیورمده
جانه‌می آجیه‌جغم ؟ اوبرکره بنم اولسون ، وصلت یتاغنه نصـل
قوجاغمده کوتورر ایسه‌م راحت دوشه‌کنه‌ده اویله قوجاغمده
کوتوریرم (براز تأملدن صکره) قاره قاره خلیالر . . . خائن
تصورلر . . . نه‌یاپه‌یم؟ اوده بنی سوه‌یدی!.. (ینه براز تأملدن صکره)
مقصـدمزی آرامغه نه‌ده عجایب یولدن باشلادق . . . رقیبمزه

واسطه‌لق ایتملی ... مانع دكل. واسطه كیم ایمش ، مقصد كیمه یوز كوستره‌جك ایمش ؛ اورالری زماننده معلوم اولور .

[اخشید بوله‌ردیلری سویلدیكی صره‌ده سلطانك شمسیه‌سی آچیلور .]

بشنجی مجلس

اولكیلر فقط شمسیه آچیق

—

بهره‌ور

دایه بكا نه اولدی ؟

مهردل

برشیئكز یوق افندم براز اویومشدیكز ؟

بهره‌ور ، باغچه‌نك هر طرفنه كوز كزدیرر .

اوته‌كی نره‌ده ؟

مهردل

بیلمم لاله كز كیتدی ، باغردی ، چاغردی ؛ قاچردی . آز قالدی نیده اولدیره‌جك ایدی ! . . .

[بوصره‌ده اخشید چادرك قپوسنه كلیر]

بهره‌ور ، افراط كین وغضبله اخشیدك یوزینه باقه‌رق .

خنزیر عرب ! . . .

پرده قپانیر

ایکنجی فصل

[پرده آچلنجه هندکاری بر مزین سرای اوطه‌سی کورینور .]

بهره‌ور — مهردل

—

بهره‌ور

دایه‌میسك ، نه سك ؟ او کافر فلاح نره‌ده ؟ هانی او ادبسزلك ارقداشك ، هانی او خائنلك یولداشك ؟ او بوغازینه زنجیرلر طاقیلوبده یوزی اوستنه سوروکلنه سوروکلنه زبانیلر النه تسلیم اولنه‌جق جهنم قاچغینی ؟ او قاره کوتوك ؟... بن اونی انشاءالله آخرته براقمم یا ، دنیاده سوروم سوروم سوروندیررم ! . . . دنیاده آتشلی زنجیر یوقسه قیزغین تاج وار ؛ زبانی یوقسه ، زبانی قیافتیله جلاد وار . . . . جهنم یوقسه زندان وار . . . مزار وار ! . . او آنلرك هپسنی کوره‌جك ؛ هپسنك خشمنه ، عذابنه اوغرایه‌جق ! آ کلاسون که دنیاده حکمی کچن پادشاه پدریمك « هرکس کزسون اکلنسون ، صفا سورسون ، عمریمه ، دولتمه دعا ایتسون ! » دییه خزینه‌لر صرف ایدوبده یاپدیردیغی باغچه‌دن آدم قوغمق نصل اولورمش ، النده کیمدن امری وار ایمش ؟ بونلری صوره‌جغم ، هپسنی هپسنی

صوره جغم‌ده‌ویره‌جکی مناسبتسز جوابلره قهقهه‌لرله کوله‌جکم ! ...
(بردن بره تبدیل طور ایله ایچین ایچین آغلایه‌رق) کوله‌جکم ؛
اما آنی کولدیکمدن زیاده آغـلاده‌جغم ! ملعون فلاح ! قاره
طاشـدن یاپلمش پوت صورتلی خنزیر ! او نی ذوقدن محروم
ایتدی ؛ نه طرفه باقسه‌م صـورتی کبی قرانلق کوریبورم !
نی رزیل ایتدی . یالکـز او دکل‌یا ، سن‌ده آندن قالیر
خائنلردن دکلسـك ! اما قباحت ینه بنده . هیـچ اویله عاشـقلر
مسیره‌سنه سنك کبی فرهاد وشیرین جادوسیله کیدیلیرمی ، هیـچ
اویله جنت نمونه‌ســنه او فلاح کبی قاره زبانی کوتوریلرمی ؟
بن کندم کتوردم . بر ییلدن بری قلبمده ، جانمدن دها
قیمتلی جوهر کبی صاقلادیغم سریمی آغزمدن قاپدك . بن توکلی
شمدی‌یه قدر کیمســه‌یه دردمی آچمقدن چکنمزدم . مبارك
باشك بوش مغاره‌میدر ، نه‌در ؟ نه‌اوله‌جق،ذاتی بنی یوق‌که . .
ایچنه بر لقردی دوشـدیمی ، بر دقیقه سـورمدن همان اطرافه
عکس ایدر . باق شو سرای تربیه‌سی کورمش خانمه ! بیلمم ،
نره‌کی بکـنه‌یلرده‌سنی بکا دایه‌ایتدیلر ؟ ها ... غالبا جاسوسلکده
نه یاپارسه‌م اوته‌کنه بریکنه خبر ویرمك ایچون سنی‌یانمه قویمشلر .

مهردل

سلطانم ! الله عشقنه مرحمت ایت ! بن سزه عمرمده خیانت
ایتمدم ؛ عمرمده خیانی دوشـنمدم . هیـچ بر وقت بر اوفاق
ذوقکـز ایچون جانمی فدا ایتمکدن چکنمم .

بهردور

سویله باقه‌یم . . . آغلا آغلا . . . کوزلری چیقه‌سی ! برده شمدی قالقوده بو ، ستمك ایچون أولورم فلان ، دیه‌رك کندیکی پنجره‌دن آشاغی آتمغه چالش . . . بن اینانیرم دکلمی ؟ حالا کوزکزده بش آلتی یاشنده چوجوق کبی کوزینیورم یا !

[کیدوب خشمله مهردلك ایکی الی طوته‌رق]

سن بکا شونی سویله باقه‌یم: شرتلك ، مزورلك ، آغلامق ، صیزلامق لازم دکل . بن کندی حالمده اوطوریبورم ، کندی دردیمی کندم دوشینیورد م ؛ عادتا دردمله اکلنیوردم . باغچه‌یه کیده‌لم ، شویله کوله‌لم ، بویله اکلنه‌لم دیه‌رك بنی کتوردك . اوراده شیطان کبی طماریمه کیردك ، بیك درلو حیله ایله بنی بوش بولندردك ؛ عادتا آلداتدك ؛ عالمه رذیل ایتدك ! . سریمی او مرکب قیافتلی عربه سویلیه‌جککه ، دسته دسته کاغدلره یازه‌ایدك ده دنیایه طاغیده ایدك . بو ایتدیککك خیانتدن مرادك نه ایدی ؟ سویله باقه‌لم ! نصل‌ده قورقنج باقیور . . . . خائنلکك جزاسی جلاد قیافتنه کیرمش‌ده کوزینك اوکنه کلمش کبی تیرل تیرل تیتره‌یور . (آجی آجی کوله‌رك . مهردلك الی الندن سیلکوب آتار) نه جواب ویره‌جك ؟ دیلی طوتلدی . خائن ملعونلر ! ایکیکزده قهر اولك ؛ اوعربه‌ده سن‌ده . . . .

مادام‌که ایشی بو درجه‌یه کتوردیکز ؛ ایشته سوییورم ، ایشته سوه‌جکم . عنادکزه ، رغمکزه اومحبتدن ال چکمیه‌جکم .

نه یاپه‌جقسکز باقه‌یم ؟ چادرده مناسبتسزجه سویلنه سویلنه نی بایلتدك ، شمدی‌ده ویرلمز باشلارده موءثر سبب اوله‌بیلیر ایسه‌ك آفرین سکا !

مهردل

افندم الویرر . سز نی اولدیردیکز . باغچه‌ده نه رذالت اولدی ، کیم نه لقردی سویلدی‌که تهور بیوریورسکز ؟ .

بهره‌ور

دها دون سویلدیکی لقردی‌یی انکار ایده‌جك‌ده نی آلداده‌جق . نصل کیمسه برشی ایشتمدی؟ باغردی ، چاغردی همده قاچردی ، دیین سن دکلی ایدك ؟ او باغردیغی چاغردیغی وقت هرکسك قولاغی‌ده سنك عقلك کبی یوقمی اولمشیدی ؟ او ، بریکنی قاچردی ایسه هرکسك کوکلی‌ده سنك خیانتك کبی طاشمی کسیلمش ایدی ؟

مهردل

آکلادم ، آکلادم ولی نعمتم ! خطا ایتمشم . بدلالق ، سرسملك ایتمشم . واه عرب نی جان قورقوسنه دوشوردیکندن سویلدم ؛ سزك ایچون برطاقم سوزلر چیقاردیه قورقدمده آنك ایچون سویلدم . دیلم قورویه ایدی‌ده سویلیه‌میه ایدم . سویلسه‌م عرب نی اولدیرردی . کاشکی اولدیرسه‌ایدی ، قورتیلیر کیدردم . قورتیله‌لی‌ده شمدی‌یه قدر یکرمی درت ساعت اولوردی . شمدی هر دقیقه‌ده برکره اولیورم . حقك وار افندیجکم ،

بن کرچکدن بدلا ایشم . حیثیتکزی دوشوندمده کوکلکزك
حالی هیچ خاطرمه کلمدی .

بهره‌ور

صوص جانك چیقسون ! ینه طورر طورر‌ده انسانك کوکلندن بحث ایدر . . . . کل باری یرندن قوپار ، بلکه اووقت راحت ایدرسك !

مهردل

الله عشقنه بنی عفو ایدکز! سویلدم، فقط کورلتی چیقمدی. اوته کنه . . . . یوزیمه اویله غضبلی غضبلی باقمیکز؛ اوته کنه عربك نه سویلدیکنی بیلمیورم . . . . شاید کوکلی قیردیسه . . . .

بهره‌ور ، کمال حدتله افریسنی کوسترك .

شمدی اوفلاحی بکا چاغر ، شمدی بن آکا کوستریرم !

[مهردل کیدر]

ایکنجی مجلس

بهره‌ور ، کندی کندینه .

شاید آنك کوکلنی قیردیسه .... برعرب ، وجودینك، حیاتنك بدلنی اسیرجی آوجنده کورمه‌نی برفلاح، آنك کوکلنی قیره‌جق ! بنم دنیاده آنك کوکلندن بشقه اله‌آله‌جق بر مرادم اولمدیغنی دوشنمیه‌جك ؛ بنم حیاتم ، اکلنجه‌م ، تلذذم ، اقبالم ، املم ،

راحتم بر یره طوپلانیور سه‌ده وجود بولمق لازم کاسه طبقی آنك کوکلی کبی اوله‌جغنی بیلمیه‌جکده ینه اونك کوکانی قیره‌جق، اویله‌می ؟ ینه بن سلطنتمده ، دولتمده راحت کوله‌جکم ، اکانه‌جکم ؛ او محنتیله ، بلاسیله محزون آغلایه‌جق، باییله‌جق ها ! (آجی آجی کولرك) بوکاده سبب بو فلاح ! همم شمدی او قاره کوکانی یرندن چیقارمغه ، او فطرت سیاهنی چامورلر ایچنده یوارلامغه مقتدر اولدیغم عرب ! الله الله انسان نه قدر بیوك اولورایسه اوقدر آلچاقلرك قهری التنده قالیور !... کچمسون نصیبندن ... بن آکا کوستریرم .

اوچنجی مجلس

بهردور — مهردل — اخشید

—

بهردور ، نهایت درجه‌ده خشمله .

چنکانه صورتلی عرب ! . . . کله‌بیلدك اویله‌می ؟

اخشید

بر امریکزمی وار افندم ؟

بهردور

امرم وار : کبره جکسك؛ اما نه امرمله‌اولماز: یقین وقتده پادشاه بابامه سویلرم ، او امر ایدر ، سن امرینه قائل اولسه‌کده

اولماسـه‌كده كبرديرلر . نانكور خنزير ، ولی‌نعمت خائنی كوپك ! . . .

اخشيد ، امردينی كسه‌رك .

نصل خيانت افندم، عجبا صداقتمی بيورمق ايستمشديكز ؛ بوقدر زماندر خدمت هما‌يونكزده نه خيانتمی كوردكز ؟ نه وقت برفرمانكزه مخالفت ايتدم ؟ نه سويلدم ، نه‌ياپدم ؟ احسان بيوركز ، صادقلرك دشمنی چوق اولور . چونكه هيچ برخائن برصادقی چكه‌مز . دنياده خائن نه قدر چوق ايسه صادق اوقدر آزدر . ظن ايدرم كه افندمزه عليهمده لقرديلر سويلنلمش . [دايه‌يه باقه‌رق] سويلينلری بيلمك‌ده كوچ برشی دكل !..

بهرهور

عرب ! بن سكا دولتدن اقبالدن بحث ايتميورم ؛ كندی حالمی سويليورم .

اخشيد

بزم دولتمز ، اقبالمز افندمزك حاليدر . امر بيورك آرقه‌مدن لقردی سويلين هركيمسه ميدانه چيقسون ، سويلدكلرينی يوزيمه قارشو سويلسون . اوزمان خيانت، صداقت بللی اولور.

بهرهور

دون باغچه‌ده برابر دكلميدك؟ سن كورولتولر چيقارمدكمی ، بنم ايچون اوته كنی بريكنی تعجيز ايتمدكمی ؟ سويله باقه‌يم ! . .

اخشید ، کمال تمکین ایله .

او یالانلری افندمزه کیم سویلدی ؟ بو انسان حالیدر : بر دشمن غرضنه نائل اولمق ایچون نه ایستر ایسه سویلیه بیلیر . پادشاهلر کیمسه‌یی سویلتمدکجه اولدیرمزلر . مراد همایونکز نی تلف ایتمکسه شانکزه لایق اولان برکره‌ده نی سویلتمکدر. سویلتمك ایستمز ایسه‌کز ، اوراسی یته افندمزك بیله‌جکی شی.

بهره‌ور

باق شو فلاحه ! اوده نی آلداتمغه چالیشیور . خلایقلر اویرمیورمش کبی برده عرب کوله‌لرك النده قاله‌یم . . . انسان قیافتنه کیرمش قارنجه، نه ارکك نه دیشی حیوان ! ایشته . . . [دایه‌یی کوستره‌رك] ایشته بوسویلیور ، ایتدیکك ادبسزلکلری هپ بوسویلدی .

اخشید ، جملی بر حدت کوستره‌رك.

ولی نعمتم! کیم سویلر ایسه سویلسون . پادشاه پدرکز صداقتمی آکلادی . کوز ببکنك اطرافنده‌کی حدقه کبی کندی کوزیکك ببکی اولان سلطانمك محافظه‌سی خدمتنه بنده‌کزی تعیین ایتدی . قولکز پادشاه بنده‌سی ، سلطان لالاسی یم . دنیاده برشی دوشنمم ؛ خدمت دولتکزدن آیریله‌جغمه تأسف ایدرم ، همده اولنجه‌یه قدر تأسف ایدرم . بیوردیغکز کبی اویله نه ارکك نه دیشی حیوان دکلم ، عادتا مرد بر انسان قولکزم ! مادام که حقمده لقردی سویلین دایه ایمش؛ فرمان

بیورکزده حضورکزده محاکمه اوله‌لم . حتمده کیم اویله شیلر سویلیورسه پادشاه غضبنه اوغراسون . . .

بهره‌ور

حیوان فلاح ! ایشته دایه بوراده . ایشته سویلیور ، هم نه دیور بیلیرمیسک ؟ دیکاهده ایتدیکك ادبسزلکلری بر بر سویلیه‌یم. بنم دون صفرام غلبه ایتدی ، بایلدم. سن خنجر چکمشسك ، آوازك چیقدیغی قدر باغیرمشسك . باغچه‌ده اولانلری تعجیز ایتمشسك ، قاچرمشسك ! صانکه بن اوراده اویویان بر آدمك یوزینی کورمش ده بایلمشم ! ولوکه اویله اولسون ، خنذیر فلاح ! بنم آیلدیغمی ، بایلدیغمی او صور اسرافیل دهشتلی سسك ایله ، او عزرائیل قلیجنه بکزر خنجرکله دنیایه اعلان ایدیشك بنی رذیل ایتمك دکلدرده نه‌در؟ اویویان آدم سنك نه‌که لازم ؟ اویقوسنی سنك کوزلرکدنمی چالدی ؟ بن بایلمشم سنك نه وظیفه‌ك ؟ آنك یاتیشنه تقلید ایتمك ایچونمی یاپدك ؟ بنی سرایده‌کی جاریه‌لرکبی‌می طوته‌جقسك؟ بن سلطان دکلمی‌یم ؟ بنم یانمه کیم اوغرایه بیلیر ؟ پادشاهمزك ، ولی نعمتمزك ناموسنه طوقونه‌بیله‌جك ادبسز کیمدر باقه‌یم ؟

اخشید ، هیچ تمکیننی بوزمیه‌رق .

دایه خانم ! بو یالانلری سز سویلدیککز ، بو فتنه‌لری سز چیقاردکز ، اویله‌می؟ نیچون کوشه‌یه چکلمش ده طوریورسکز؟ میدانه بیورك باقه‌لم ، ولی نعمتمز بزی محاکمه ایده‌جك .

مهردل

فتنه دیدیکك نه اولیور ؟ سندن قورقدم ده آنکچون می بورایه چکلدم ظن ایدیورسك؟ سن عقلکه کلنی سویلکه باشلادك. عقلك ده قالمامش که عقلکه کلنی سویلیه‌جکسك .

اخشید

ظنم سن عقلکی غائب ایتمشسك که ولی نعمتمزك حضورنده وقوع بولمیان شیاری سویلیورسك. اللهدن قورقماز! بندن نه کوتولك کوریورسك که تلفمه‌قالقشدك ؟ آرقداشلق حقی بویله‌می اولور ؟ انسانیت بومیدر ؟ بن نه وقت باغردم ، چاغردم ؟ باغچه‌ده کیمی تعجیز ایتدم ؟

مهردل

جبلیتسز عرب ! خنجرله بنم اوزریمه یوریدکمی ؟ آنی ، اوته‌کنی ، هانی شو اویویان آدمی تعجیز ایتدکمی ؟ الله بلا کی ویرسون ! یاپدقارینه باقیورده برده انسانی یالانجی چیقارمغه چالیشیور !

اخشید

ولی نعمتم ! قادینلرك پك چوق شیئه عقلی ایرمز. افندمزه کوره دکل ؛ تربیه کورمه‌مش قادینلرك عقلی بر شیئه ایرمز . بنده‌کز دایه‌کزك اوزرینه خنجرله هجوم ایتدم . افندمزی بایلمش کوردیکم زمان بش دقیقه اول برشیئکز یوق ایدی . نصل هجوم ایتم ؟ عقلم باشمده‌می قالیر؟ ولی نعمتمی اولوم حالنده

کوریرم ده دایه‌کزدن نصل شبهه‌لنم ؟ باقکز شبهه‌مده حقم یوقمی ایمش ؟ بر کره اوزرینه وارر وارماز کویا مشهور بر حکیم ایمش کبی خسته‌لغنه شو قارشوده یاتان آدم سبب اولدی ، دیه باشندن بیوك بر هذیان سویلدی .

مهردل

خائن عرب !

اخشید

بنده‌کزده بو بدلانك لقردیسنه ایناندم ، اوراده یاتان کیم بیلیر نصل ادبسز برشیدر ، دیه یانه کتدم ، اویاندردم؛ باقدم‌که میرزا خسرو ایمش کندینك تربیه‌سی معلوم . باغچه‌یه تشریف بیوره‌جغکزی بیلسه اوکندن بیله کچمیه‌جکنی هرکس بیلیر . بیاغی اویاندیردیغمه نادم اولدم .

بهره‌ور

کوردکمی دایه ! ایشتدکمی حیوان ! . .

اخشید ، متأملانه بر حال ایله .

دایه‌کزك سوزندن بشقه بشقه معنالرده آکلاشیلردی. خسرو میرزایی اویاندیردیغم زمان هپ آنلری دوشوندم. صکره کندی کندیمه دیدم که : او بر پادشاه زاده ، بو بر وزیر زاده . . .

بهره‌ور

ای صکره ؟ . .

اخشید ، بتون بتون طورینی دکیشدیره‌رك .

اویاندیردیغم ایچون اعتذار ایتدم . فقط کندیسی ذات

همايونكزك اوراده بولنديغكزى ايشيدنجه بر درلو طورهمدى . اوقدر تكليف ايتدم ، يارم دقيقه اوطورمق ايستمدى . چوق تربيه‌لى ميرزا . الله پادشاهمزه باغشلاسون! انشاءالله سايۀ دولتكزده پدرندن بيوك اولور .

بهره ور

اى آ كلادم . سن ، پادشاه زاده ، او بر وزير زاده ديبوردك . صانكه نه ديمك ايسترسك ؟

مهردل

نه ديمك ايستيه جك ؟ سزى باباكزك اوشاغنك اوغلنه لايق كوريور !

بهره ور

صوص ، جادى ! سسك قيصلسون .

اخشيد

افندم حدت بيورميكز . او جاريه اوله‌رق صاتلمش دكلمى ؟ افندمزه ايستديككز آدمى لايق كورمز ؛ كندى كبى صاتيلمق ، جاريه صورتنده برينك قوينه ويريلمك ايستر !

مهردل

مزور فلاح !

بهره ور

صوصك! آدم كليور . . .

مهردل

كوزاوله‌سى فلاح.... بنى كور اولنجه‌يه قدر آغلاده‌جق .

بهره‌ور

آدم كليور. ديورم، جنهم اولك شورادن ايكيكزده ... الله بلا كزى ويرسون ! . .

[كيتدكجه آياق سسى يافلاشير. اخشيد سرعت ووقارايله كيدر . مهردل كوزلرينى سيله‌رك وحزين حزين سلطانك يوزينه باقه‌رق قپويه باقلاشير .]

دردنجى مجلس

بهره‌ور — مهردل - نورجهان

—

مهردل

حاله كنز كليور .

بهره‌ور

اى نه يايه‌يم ؟ سن بورادن جهنم اولده كيم كلير ايسه كلسون .

مهردل

آه سلطانجغم ! باه عربك خنجرى ، جكرمه صاپلانان لقرديلريكنز قدر تأثير ايتمزدى .

[مهردل چيقار]

بهره‌ور

خاله‌مك بوراده نه ايشی وار ؟ عجبا اوده برشيمی ايشتدی ؟ ياربی ياربی ! بو حيوان خدمتجيلرك الندن بنی سن خلاص ايت .

بشنجی مجلس

نور جهان — بهره‌ور

بهره‌ور ، نور جهانك انكنه قوشه‌رق .

تشريفكز ، تلطيفكز ايچون اولا تشكرمی ايده‌يم ، يوقسه تعجبمی كوستره‌يم ؟ بيلەمم . تعجب لقرديسنه باقوبده عنايتكزده برمقصد تصور ايدييورم ظن بيوره‌يكز. جاريه‌كز بوقدر التفاته لايق دكلم‌ده ، مرحمتكزك تا بو درجه‌لره قدر بيوك اولديغنی شمدی‌يه قدر درك ايده‌مديكمه تعجب ايدييورم . چوجوق قصوريدر ، البته عفو بيوريلور .

نور جهان

فردوسی‌يه شاعرلر سلطانی ديينلر ، سزده سلطانلر شاعری ديسه‌لر خيالات آره‌سنده بر طوغری سوز دها سويلمش اولورلر قيزم ! الله خاندانمزه باغشلاسون ، وجودكزله هپمز افتخار ايدييورز . بو ظرافتكله ، بو ذكاوتكله اجداد عظامزدن كلن قادينلره دكل ، اركـكلره بيله فائق اوله‌جقسك ! اللهم ! سكا بيك شكرلر اولسون : بزم بر قاچ كون اول يكی يتشمش غنجه‌كی

باشمزده طاشـیدیغمز ، قوینمزده ، صـاقلادیغمز چکر پاره‌مز. شـمدی کللر کبی آچیلدی ، بلبللر کبی شـاقیور . افندم قیزم! پادشـاه پدریکك غزاسنی تبریك ایچون بر قصیده سـویلمشسـك؛ نهایت درجه‌ده بکنمش ، طوغدیغك کون قدر سوینمش . حتی اوقدر بکنمش که بکنشی سکا اوّلاً محبتندن حاصل اوله بر کوکل غفلتی اوله بیلمك وهمنه دوشمش ده قصیده‌کی اك مشهور شاعرلره کوسـترمش ، آنلر کندیسـندن زیاده تحسین ایتمشلر . بن‌ده اوقودم ؛ اك باپغین یورکلردن چیقان آتشـلی آهلر قدر مؤثر بولدم . بیلمم کوکلکه محبت نه درجه‌لرده غلبه ایتمش .

بهره‌ور

جاریه‌کنز کبی ؟ . . نصل محبت ؟

نورجهان

عادتا محبت قیزم! اك بیوك اك شدتلی محبت . . . پدر محبتی ، خاندان محبتی ، وطن ، ملت محبتی .... سن بر پادشاه زاده‌سك . باباك مملکتلر فتح ایتسـون ؛ ملکی غنیمت دریالرینه غرق اولسـون‌ده کوکلك نیچون بویومسون ؛ اسـتعدادك نیچون زیاده‌لشمسـون ؟ آه ، هانی قلیـچ تعریفنده‌کی بیتلرك نه قدر کوزل ایدی ؟ اوقورکن سنی طرناقارینه باقمش‌ده حیران اولمش بر آرسلان یاوریسی ظن ایتدم .

بهره‌ور

ایکی اوچ قافیه ایله بر قاچ سطر یازی یازمق بوقدر التفاته

دکر برشی اولدیغنی دوشونه‌مزدم . . . . (کولومسه‌یه‌رك)
باری جاریه‌کزی عادی غازیلرکبی غنیمته حصه‌دار ایدیکز !

نور جهان

کول قزم . . . کولدیکك وقت کونش جمالك صباحك ابتسامنی آکدیرییور ! سنی غنیمته حصه‌دار ایتدیلرمی ظن ایدرسك ؟ دیکله قزم ، پادشاه پدرك او قدر بیوك بر مظفریته نائل اولدیغی حالده ینه برشی ایچون مکدر ایدی . غوغایه نصل ایسه کندی کیتمدی ، غلبه نصلسه خاندانمزه نصیب اولمادی ؛ غلبه‌یی بر وزیر زاده قازاندی ، بلکه بیلیرسك ! هانی یکرمی یکرمی ایکی یاشنده بر دلی قانلی وار : خسرو میرزا . ایشه پنجره‌نك آلتندن کچیور .

بهره‌ور

آه . . .

نور جهان

تأسف ایتمه قزم ، ینه خاندانمزك شانه خلل کلمدی ؛ اوشانی محافظه‌ایدن‌ده‌سن‌سك ، بتون هندستانك نه قدر علماسی ، وکلاسی وار ایسه سنك قصیده‌کی خسروك غلبه‌سندن بیوك بر موفقیت عد ایدییورلر .

بهره‌ور

او ! اوچ بش سطر یازی یازمق برقوجه مملکت فتح ایتمکدن بیوك برمعرفت ایمش اویله‌می ؟ والله هندستانده انساف قالمامش .

کندی قانی فدا ایتمك نره‌ده ؟ . . . مرکب صرف ایتمك نره‌ده ؟

نور جهان

دکل افندم. شمدی خسرو میرزایی چاغرسه‌قده بولقردیلری سویلسه‌ك ، بزه « یکرمی ایکی یاشنده بر وزیر زاده‌نك اوچ بش غوغا قزانماسی نره‌ده . . . اون یدی یاشنده بر پادشاه قزینك هنده‌کی ادبانك هپسنه قلمیله غالب کلمه‌سی نره‌ده ؟ » جوابنی ویرر . قزم قلیج غالبدر ؛ فقط مقطه اوزرنده‌بیله‌نیرسه غالبدر . قلم مؤثردر ؛ فقط قلیجله شق اولنور ایسه مؤثردر . سنك قلمکه خسرو میرزانك غلبه‌سی سبب ویردی . فقط آنك غلبه‌یه سعیی‌ده سنك قلمکك قوتنی کوستردی . بن اختیارلدم . چوق سویلمك اختیارلرك اسکی عادتیدر . دها چوق سویلردم اما ، پادشاه پدرك بکلیور. قصیده‌نك جائزه‌سی اولمق ایچون سکا خاندان حکومت حصه‌سنه دوشن غنیمتدن شو الماس چلنکی انتخاب ایتمشلر . بکنیرده قبول ایدر ایسه‌ك نه کوزل ؛ بکنمز ایسه‌ك بوندن قیمتلی برزمرد وار ؛ آنی سکا کتیریرم . چلنکی مظفریته سبب اولان خسروه هدیه ایتدیریرم اوقدر. زمردی پادشاه پدریکك تاجنه قویه‌جق ایدك . قونلدیغی وقت نه لازم کلیر ؟.

بهره‌ور

احسان بیورك : بن قصیده‌م ایچون هیچ برشی ایسته‌مم ،

شوقدر نیاز ایدرم که حصه‌مه آیبردیغکز چلنکی اوغازیٔ مجاهده،
او مبارك ذاته کوندریکز . برده کندی طورزکن مال غنیمتدن
نم بویله بیوك حصه آلمغه حقم اولمدیغنی بیلدیکمدن چلنکی بن
کوندردیکمی خبر ویریکز .

نور جهان

خاندانمزی دوشون .

بهره‌ور

نیچون دوشونه‌یم ؟ او سویلدیککز زمرّدده اونك کبی بر
عسکره ، نم کبی برقزه مالك اولدیغی ایچون پدریمك حقیدر .
وارسون کندی سیفیله حاصل ایتدیکی سکسان قدر مظفریت
علامتارینك یاننده برابر بولنسون ، آنیده تاجنه علاوه ایتسون.

نور جهان

سن هیچ مکافات ایستمزمیسك ؟.

بهره‌ور

ایشته کلیرسکز ، نی برکره آلمدن اوپرسکز . . . قزم
سنده انسان اولدك ، دیرسکز . برده حقمده بعض لقردیلر
ایشیدیر ایسه‌کز، بکا صورمادن اینانمازسکز. پدرمه‌ده، نه‌ایشیدیر
ایسه بکا یاخود سزه صورمسی ایچون بر اوفاجق اخطارده
بولونماکزی نیاز ایدرم .

نورجهان

ایکی کوزم سکا برشی اولمش : بن سنی طوغدك طوغالی بو
حالده کورمدم ، بر دردك وار ایسه سویله .

بهره‌ور

بن ده سزی طوغدم طوغالی بودرجه شفقتلی ، بوقدر مرحمتلی کورمدم . دردم وار : برنجیسی حضورکزده چکدیکم اذیتلر . یا بن سزی تنها براقه‌یم ، یا سز بنی تنها براقك .

نورجهان

کیدیورم قزم . . . (قپودن چیقارکن کندی کندینه) قزده بر حال وار . . . .

التنجی مجلس

بهره‌ور — بر جاریه

بهره‌ور

قز بورایه کل . شو عرب خنزیریله دائم اوله‌جق کوپك نره‌ده ایسه شمدی بولده کتیر .

[جاریه چیقار]

یدنجی مجلس

بهره‌ور ، کندی کندینه .

خالەمه وارنجه‌یه قدر طیورمشلر اویله‌می ؟ های برینك همه‌سندن امدیکم سود ، برینك الندن ایچدیکم صو زهر اوله‌یدی ده دنیاده بو حاللری کورمیه ایدم . بن‌ده آز مناسبتسزلك ایتمه‌دم ،

چانکی کندی نامه وارنجه‌یه قدر کوندردم . کوندردمسه قیامتمی قوپدی ؟ پك اعلا ایتدم . هیچ اولمازسه اوبری ممنون اولور. هله برکره او بر خنزیرلر ایله قونوشه‌یم ، ولی نعمته خیانت نصل اولورمش کوستریرم . آنارینه بیلدکلرندن قالمسونلر !

جاریه ، کیرر .

کلیورلر افندم ، ایشته کلدیلر سلطانم !

[جاریه چیقار]

سکزنجی مجلس

بهروز ـ مهردل ـ اخشید

بهروز

سویله باقه‌لم فلاح . دمین نه که‌که‌لیوردك ؟

اخشید

دایه‌کزك فکرینی آکلامق ایستیوردم .

بهروز

سکا دایه‌م لازم دکل ، کوزه عرب ! وزیر زاده‌دن بحث ایدیوردك . نه دیمك ایسترسك صانکه ؟ . .

اخشید

افندمز پادشاه زاده‌سکز ، میرزا خسرو ده پادشاهمزك یاری مالکنه یاقین بر مملکت فتح ایتمش بر وزیر زاده‌سیدر ؛ حقنده اولان حسن نظر همایونکزی کیمسه تعییب ایده‌مز . احتمالکه

افندمزك خسرو میرزا حقنده اولان نیتلری ده ولی نعمتی خشنود ایده جك بر یولده در .

بهره ور ، لفردیسنی کسه رك .

صاقین خالهم کبی پدریمه ده بر هذیانمی سویله‌دك ؟

اخشید

استغفرالله ! قوللکز دائرهٔ همایونکزه کلدم کله لی افندمزه متعلق برایش دکل ، بر جاریه‌نك بر لطیفه‌سنی کیمسه‌یه سویلمدم . پادشاه پدرکزك برشیدن خبری اولمدیغنه‌ده یمین ایدرم . چونکه خبری اولمق لازم کلسه اك اول قوللکز استنطاقه دوشرم . فقط خاله‌کز سلطان حضرتلری شمدی بورایه تشریف بیوردیلر . مشربلری معلوم دولتکزدر . نیتلری ، فکرلری پك قولای آکلاشیله‌ماز . شاید افندمزه برشی ایما ایتدیلر ایسه احتمالکه دایه‌دن معلومات آلمش اوله‌لر .

مهردل

اوتانماز فلاح ! بن نه وقت اوبر سلطانك دائره‌سنه کیتدم ؟ بن نه وقت کیمه لقردی سویلدم ؟

بهره ور ، دایه‌یه .

صوص ! سرتلك لازم دکل .

اخشید

کیمك خبری اولور ایسه اولسون سزك کبی خائنلر ایچنده سرمی قالیر ؟

بهره‌ور ، براز تأملدن صکره .

سن دمين نه سويليوردك بكا آنی بيلدير .

اخشيد

ولی نعمت افندمزك ميرزا خسرو حقنده اولان نيتلرندن بحث ايديوردم . ظنم صحيحميدر ؟ دكلميدر ؟ بيلمم . فقط ايكی كون اول حضور عاليلرنده ذكری كچمش ايدی‌ده . . . بزم خاندانمزدن اولمغه لايق بر يكيت . . بيورمشلردی . كلام شاهانه‌لری خيلی مطالعه كتورر بر سوز . فقط معلوم دولتكزدركه سرای تربيه‌سی عجايبدر : بويله ايشلرده دائما تشبثی افندمزه براقلی . ياخود اخطارده بر مناسب زمان كوزتملی . مساعدهٔ همايونكزه مغروراً لقرديمی دها آچيق سويليه‌يم : خسرو ميرزانك افندمزه شدت عبوديتنی ، شدت محبتنی هرحالی هرطوری كوستريور ؛ افندمزك آكا اولان توجهاری ايسه هرسوزكزدن هرحركتكزدن ميدانه چيقيور . قوللكز بوحاللری دوشوندمده بر قاچ كره ولی نعمت افندمزه ياخود هيچ اولمازسه پدری وزير حضرتلرينه عرض حال ايتمسنی ميرزا حضرتلرينه اخطار ايتمك ايستدم ، لكن اوده بردرلو مطالعه‌مه اويرمدی . . . . .

[بهره‌ور بو سوزلر وزرينه شدتلی بر دقت ، خفيف انفعال علامتلری كوسترر .]

اخشيد ، سوزينه دوام ايله .

چونكه قزانديغی غلبه اوزرينه بويله بر آرزويه قالقيشرسه افندمزی خدمت بدلی ، قيلچ اكمكی ، غنيمت مالی حكمنه

قويه‌جق ؛ بوكا سلطنتك قدر وشانى تحمل ايتمز . صكره ايش كورەلم ديركن ايش بوزمش اوله‌جغز .

بهره‌ور

هاى فلاح ، ديلك طوتلسون ! لقرديلرك ييلان ايصلغى كبى وجودمه برادیتلى صوغوقلق ، بر قورقنج تيتره‌مه كتيردى !

[بولنديغى كوشه‌يه ياصلنه‌رق]

آه زيم بنى بر پادشاه قزى يارادەجغكه بر جاريه پارچه‌سى ياراتسه‌ك نه اولوردى ! مكر هندستانده اصل اسارت سلطانلرك نصيبى ايمش ! بيلمم بشقه يرلرده‌ده اويله‌ميدر ؟

اخشيد

ولى نعمتم ! نيچون قدر شاهانه‌كزدن شكايت بيوررسكز ؟ دنياده هر مشكلك برچاره‌سى يوقميدر ؟ بزم كبى صادق بنده‌لرك لزومى، افندمزه مشكل كوريلن شيلره چاره بولمق ايچون دكلميدر؟ نه‌مانع ، هايدى برفرصت زمانى ظهور ايدنجه‌يه قدر سريمز آره‌مزده قالسون . برطرفدن شاه افندمزك نيتلرينى آكلامغه مرحمتلرينى جلب ايتمكه چاليشرز ؛ برطرفدن سلطانمزى حسرتلر ، مشقتلر ايچنده براقمامه‌نك چاره‌سنى آرارز . مثلا بودائره ذات همايونلرينه مخصوص ، محافظه‌سنه‌ده قوللكز مأمورم . خسرو ميرزانك حق عاجزانه‌مده توجهى‌ده وار ، آره صره لطفاً بنده‌كزى كورمكه تنزل بيورور ؛ افندمزك خاكپايلرينه‌ده يوز سورسه‌لر برصادق بنده‌كزك حضور سعادتلرينه كيره‌بيلمسيله نه‌لازم كلير ؟

بهره‌ور ، مهردل ، بر آغزدن.

لالاجغم . . . . .

مهردل

او نصل لقردی؟

اخشید

اقربا کزدن سلطان رضیه مرحومك اردوسی ایچنده ارکك اثوابیله کزدیکنی کوزمله کورمشدم . سزده بر سلطان دکلیسکز ؟ الله نصیب ایدرسه ایلروده زوجکز اوله‌جق بر آدمه کورینورسه‌کز مملکتك آلتی اوستنه‌می کلیر ؟

مهردل

خائن فلاح ، خنزیر فلاح ! باق ولی نعمت زاده‌سنه نصل نصیحتلر ایدییور ؟ اللهدن قورقماز ، پیغمبردن اوتانماز ، پادشاهی دوشونمز ، قره شیطان ! هیچ بر ارکك نصل سلطان دائره‌سنه کیرر ، هیچ بر سلطان نصل بر وزیر زاده‌یه ویریلیر ؟

بهره‌ور

صوص دایه . . . سرسم ، جادی قاری ! . . .

اخشید

افندم تلاش بیورمیکز حدتدن ، مراقدن صارارديکز ، صولدیکز . بر آزده یتاق اوطه‌سنه تشریف بیوریکز ، راحت ایدیکز ، قوللکز هپسنه چاره بولورم . اکر بوله‌مازسه‌م فرمان سزدن ، اولمك بندن !

بهره‌ور ، اختیارسز بر حال ایله عربك
بوینه صاریلوب اوپه‌رك .

لالاجغم ! بنی دنیاده کرچکدن سون سنمشسك ؟ جانم مخاطره‌ده سن قورتار ، قورتارر ایسه‌ك سنی‌ده خسرو قدر سورم .

اخشید ، بشوش و پر هیجان برحالده .

حقیقةً دنیاده افندمی هرکسدن زیاده‌سون بنم ، تشریف بیوریکز ، راحت ایدیکز ! التفاتکز بنی چیلدیرده‌جق ده‌صکره ایش کورمکه اقتدارم قالمیه‌جق .

[بهره‌ور چیقار]

طقوزنجی مجلس

اخشید ـ مهردل

—

اخشید ،

نهایت درجه‌ده جبر نفس ایله تمکین کوستره‌رك آغر آغر مهردله یاقلاشیر ، الینی اموزینك اوستنه قویدقدن صکره .

قادین ! « سرندیب » دن بر میمیون کتیرسه‌لرده شاه خدمتنه ویرسه‌لردی ، شمدی‌یه قدر سندن زیاده تربیه اولوردی .

مهردل

براق بنی لالا ! . . . چکیل یانمدن فلاح ! . .

اخشید

قادین سن نه دیمك ایسترسك ؟ حیثیت فلان کبی مناسبتسز عادتلره باغلانه‌لم‌ده ولی نعمت زاده‌مزی تلف‌می ایده‌لم ؟ عشقنك نه‌قدر شدتلی اولدیغنی کورمیورمیسك؟ ذاتاً وجودی کال‌فدانی کبی برشی ایدی . شمدی قوریمش چوپاره بکزدی. هیچ مرحمتك یوقمی ؛ بر وزیر زاده‌یی دائره‌یه قبول ایتمه‌مك ایچون بر پادشاه زاده‌یی مزاره‌می کوندره‌لم ؟ یورککده هیچمی انصاف یوق ؟ بر دقیقه‌جق اولسون کیمسه‌یی‌سومدکمی؟ سلطان دایه‌سی‌اوله‌جقسك، حالنی کور رمیسك ؟ .

مهردل

لالا ! نصل کورمیورم ؛ دونکی‌ بری ساعتده بر کره‌باییلیور . وجودینك یاریسی قالمادی ، چهره‌سی اولوم یتاغندن قالقان خسته‌لره بکزه‌دی . کاشکی طوغمادن اول تلف اوله‌یدم‌ده آنی بوحالله کورمیه ایدم . لکن نه‌یاپه‌لم ؛ سنك دوشوندیکك شیلر نصل اوله بیلیر ؛ شاهمز برکره طویارده کندیسنه برقاچ لقردی سویلرایسه . . . بکا بوقدر حقارت ایتدی ، ضرری یوق ؛ لکن آنك حالنی بیلیرسك : حقارت حکمنده سوز ایشتمکه او نازك وجودینك تحملیمی وار ؟ (ایکی الی باشنه اوروب آغلایه‌رق) آه سوییور ، سوییور ؛ هم نم ، سنك اومادیغمز قدر سوییور ! نه‌یاپه‌لم ؟ الیمزدن نه‌کلیر ؟ بنم اصل قورقوم پادشاهمزك غضبندن دکل ؛ کندی تلف اوله‌جق .

یوزینه باقدقجه جانم انسان قیافتنه کیرمش ده قارشومه کلمش ظن ایتدیکم افندیجکم الدن کیده جك ! یارین باباسی طویه جق ، خاله سی طویه جق ، دائره ده بری برشی سویلیه جك ، بیچاره چوجوغه طماه ایندیره جکلر .... خسروی ده کورمرسه یاشاماسنده هیچ امید یوق .... لالا سن بیلیرسك ، بن قوش قدر بینم ذاتاً آلتی اوستنه کلدی ؛ برشی دوشونه میورم. افندمی محافظه یه برچاره بوله مایورم .

اخشید ، هیچ تمکینی بوزمیه رق.

سرسم قادین ، برسلطان لالاسنك یاننه بروزیر زاده کله جك؛ صکره سلطان لالاسنی کورمك ایچون دائره سنه اینه جك ده بوندن اورته یه برطاقم سوزلر چیقه جق ؛ اوسوزلری ده پادشاه طویه جق ؛ دها بیلمم نه لر اوله جق اویله می ؟ ظاهر دائره نك آناختارلری بن قوینمده دکل ، ظاهر حرمده بولنان جاریه لر سنك امرك اولمدقجه اوته یه بری یه کیده بیلیر ! خسرو میرزا بن اوطه مه کلسه ده بن آنی خزینه دائره سنه کوتورسه م ، سلطان افندمزده شوکوشکك یانده کی نردباندن اشاغی اینیورسه کورشدکلرینی شیطانلرمی کورر ، منجملرمی کشف ایدر ؟

مهردل

لالا ! افندیجکمك یولنه دکلی ؛ تك او راحت ایتسون . اکلنسون ده بن بیك جانم اولسه هپسنی فدا ایدرم .

اخشید

بن سندن مأمول ایتدیکم ده بودر .

اوننجی مجلس

اولکیلر — بهره‌ور

—

بهره‌ور ، قپودن کیره‌رك اخشیده.

لالاجغم، اوطه‌مده یاتدم بردرلو راحت ایده‌مدم . کوکلم شیشه طاقلمش کباب کبی حرارتله دقیقه‌ده برکره اوته‌یه بری‌یه دونییور . (مهردله باقه‌رق) بوخنزیر قاری حالا بوراده‌می ؟

اخشید

مرحمت بیوریکز ! دایه‌مزك سوزلری افندمزی حمایه‌دن بشقه برشی ایچون دکل ایمش . یالکز نه‌درلو راحت ایده‌بیله‌جککزی ذهننه صغشدیره‌مامش . قونشدق ، بربریمزه مرام آکلاتدق ، اتفاق ایتدك ، قرار ویردك : یارین اقشام خسرو میرزا بوراده‌در .

بهره‌ور ، تلاش ایله ایکیسنك اورته‌سنه قوشه‌رق برقولنی برینك ، اوبر قولنی دیکرینك بوینه آتار .

دایه‌جکم ! . . . لالاجغم ! . . . دایه‌جکم ! . . . شمدی‌یه قدر نه راحتم ، اکلنجه‌م سنك الکده ایدی . بوندن صکره لالامك النده‌در. او نه سویلرایسه اطاعت ایت ، صاقین امرینه قارشی طورما ! کوکلم ، جانم ، وجودم هپ آنك النده . . . یوره‌کمده‌کی تلاش براز غائب اولمغه باشلادی . . . هایدی دایه‌جکم ! بنی اوطه‌مه کوتورده براز اویویه‌یم ، صانیرم‌که شمدی

اویورم . دون کیجه‌دن بری اویقوسزدم . سز اتفاق ایتدیکزمی؟
هـاه ، هاه ! کیجه ایله کوندز نم راحتمه چالشـمق ایچون
برلشدیمی ؟ شمدی کوندز دایه‌جکم ، آنك ایچون نی اوطه‌مه
سن کوتور دیورم .

[دایه سلطانك قوانوغنه کیرر . اوطه‌دن طیشاری چیقمغه باشلار .
قپونك اوکنه کله‌رك اخشیده خطاباً :]

کیجه قیافتلی لالاجغم ! یارین اقشـام ایچون اولان وعدیکی
بکلرم . رنکـکی دوشونده کیجه‌نی اوتاندیرمه ! اللهمه شـکرلر
اولسون . کوکلمده‌کی چارپینتی صاووشدی . شمدی براز لطیفه
ایده‌بیلیورم . لالاجغم هپ سنك سـایه‌کده‌در . نی اولومدن
قورتاردك . نصل اولومدن ، بلکه جهنم عذابنـدن . یوزیکه
باقیورم‌ده خسروك نورانی جمالی قدر کوزل کورینیور . چیلدیرمش
کبی اوزرینه قوشوب‌ده ساعتلرجه اوپه‌جکم کلیور .

[بهره‌ور . مهردل چیقار]

اون برنجی مجلس

اخشید ، کندی کندینه کزینه‌رك .

یوز آغارتدق دکلمی ؟ افندمز خسروقدر بزی‌ده سوییورلر
ایمش . مکر بیاض اولمق ، مملکت فتح ایتمك ، وزیر زاده بولنمق :
الفته واسطه اولمقدن بیوك برشی دکلمش ! شو آینه‌یه باقیورم‌ده
کندی کندمدن ایکره‌نیورم . عجبا سلطان افندمز نی نصل

خسرو کبی سوز ؛ حالا بن نفسمی خسرو قدر سومکه مقتدر دکلم! کیم بیلیر ؛ انسانك کوکلی، نهایتنه وارلماز برغیا قویوسنه بکزه‌دیرلر ، احتمال که تنك بیاض اولمسنه مبتلا اولانلر صاچده، کوز ببکنده بر حبه کورمك ایستمدکاری کبی بو نازنین ده بنم رنکیمی سومشدر! یاراسه‌لر کیجه‌یی کوندوزه ترجیح ایتمزلرمی؟ شاعر « قدسی » وفات ایدنجه‌یه قدر کوندوز اویومق، کیجه اوطورمقله وقت کچرمدیمی ؟ اویقــو زمانی کوندوزلرده کیجه قــدر قاره دکلمیدر ؟

بدلا ! . . سنی سلطان، خسرو قدرسو یبوررایسه‌آ کا سبب یارین کیجه خسروی کتیرمکه ایتدیکك وعد دکلدرده نه‌در ؛ آه رقیبمه واسطه اوله‌جغم، آنکچون التفات کوره‌جکم . آندن صکره‌ده بویله خیالره دوشه‌جکم اویله‌می؟ اولماز . . . اولماز . بن صاغ ایکن خسرو بو سرایی کوره‌من کوره‌مزده نه اولور؟ بن برایکی کون ایچنده کبریرم ، ایتدیکم تدبیرلرك هپسی حکمسز قالیر ؛ نهایت خسروه نصیب اولمق . . . آه ! . . اولماز . . . البته مالك اوله‌جغم . . . یارین اقشام کوریرز .

[پرده قپانیر]

اوچنجی فصل

[پرده آچیلنجه ایکنجی فصلك تزییناتنه یقین بر دیکر سرای]
[اوطه‌سی کورینور]

—

برنجی مجلس

بهروز — مهردل

—

مهردل

. افندم ینه نیچون او قدر محزون طوریبورسکز ؟

بهروز

دایه وجودمده بر قیریقلق وار ، ینه ایچمه بر صیقیتی چوکدی .

مهردل ، بهروزك یانته کیده‌رك والدیه
باشنی نبضلرینی یوقلایه‌رق .

اللهه امانت برشیئکز یوق!

بهروز

دلی‌قاری! طوتارده باشمی ، نبضلریمی یوقلار ! برکره‌الکی

اوزاتده شو یورکمك چارپندیسنه باق . . . . بر درلو حالدن آکلامازکه . . . .

مهردل

افندیجکم ، اللهه امانت ینه برشیئکز یوق : یورککز انتظاردن چارپیور . او قدر نیچون مراق بیوریبورسکز ؟ لاله‌کزه اعتماد ایتمزمیسکز ؟ بر ساعتجك دها بکله‌مك ایچون وجودکزك بر ییالق عمرینی تلف ایتمك لایقمیدر ؟ الله ایچون یتیشیر ! قاچ کوندن بریدر چکدیککز اذیتلردن طانمیه‌جق بر حاله کلدیکز . بو بر ساعتلك انتظار ! . . . ایشته کیجه بتون بتون قارارمغه ، ایشته مهتاب پارلاق پارلاق کورنمکه باشلادی . بری لاله‌کزی ، بری میرزایی آندیریبور . یارم ساعته قدر آنلرده کلیر . براز راحت ایتسه‌کز ، براز قونشسه‌کز نه اولوردی ؟

بهره‌ور

صوص قادین ! . . . سن ینه مناسبتسز مناسبتسز نصیحتلره باشلادك . بکا آغزیی آچدیره‌جقسك ؟ اقشام اولدی ، کلن کیدن یوق . یالکز کوکلمه قره خبرلر کلیور ! . . . کیت ! او لالامیدر ؛ نه‌در ؟ فلاحك دائره‌سنه کوز کزدیرده بکا صاغلام بر خبر کتیر ! کیتمزکه . . . قاری بوراده دیرلانه‌جق ، آدم تعجیز ایده‌جك .

مهردل

کیده‌یم افندم . فقط قورقارم که دائره خلقنی شبهه‌یه دوشورمیه‌لم ! . . .

[قپویه طوغری کیتدکدن صکره عودت ایدرك]

ایشته لالا کز کلیور .

ایکنجی مجلس

بهره‌ور — مهردل — اخشید

بهره‌ور

لالا ! نره‌ده قالدك ؟ انسانی بوقدر بکلدیرلرمی ؟ کوزدم‌ده یوره‌کم آچلدی . آه بنم وصلت کیجه‌سی چهره‌لی لالاجغم !

اخشید

ولی نعمتم ! مراق بیورمیکز ! هر شی حاضر : بنده‌کزده هیچ بر زمان قورقمام . ذاتاً قورقه‌جق برشی یوق آ . لکن نه قدر اولسه انسان هر ایشنده تدبیردن ، احتیاطدن کری طورمامليدرکه فائده‌سز پشیمانلغه اوغرامسون؛ کشمیر حکمدارینك کریمه‌سنه بکزه‌مك خیرلی برشیمیدر؟

بهره‌ور ، صبرسزلقله .

نصل کشمیر حکمدارینك کریمه‌سی ؟

اخشید

مساعده بیورورسه‌کز سویلیه‌یم : بنده‌کز کشمیرده ایکن حکمدارك کریمه‌سی بر دلی قانلی‌یی سومش‌ده یالکز یوزینی کورمك ایچون بر کیجه دائره‌سنه جلب ایتدیرمش ایدی. قولکز حکمدار خادملرندن دکلدم ، فقط ایچلرنده برخیلی بیلدیکم وار ایدی؛ بیك کره اخطار ایتدم، بر درلو سوز کچیره‌مدم . زواللی دلی قانلی ! . . .

بهروز

لالا ، نه اولدی ؟ چابق سویله !

اخشید

نه اوله‌جق ولی‌نعمتم . . . . حکمدار زاده‌نك سوز آکلار صادق بر بنده‌سی بولنماز ، برمناسبتسز وقتده دلی‌قانلی‌یی دائره‌یه کوتوررلر ؛ بر طرفدن‌ده حکمدار کریمه‌سنی کورمك ایچون یانته کلیر! دائره خلقی پادشاهك وردوینی خبر آلنجه دلی‌قانلی‌یی بر آلتنده نفس آلماز بر مغاره‌یه قپارلر ؛ قورقولرندن یکرمی درت ساعت صکره انجق چیقاره‌بیلیرلر. باقارلرکه بیچاره هواسزلقدن بوغولمش ، هلاك اولمش ! . .

بهروز

صوص لالا ؛ شوم آغزلی ! نه قدر مناسبتسز فقره بولدك ! ماشاالله درایتکه ! . . . های بوعرب ینه نی بایپلته‌جق . . .

اخشید

مرحمت بیورك ولی‌نعمتم، فقره‌م براز مناسبتسز؛ فقط بنده‌کز

کشمیر شاهنك کریمه‌سنه بکزه‌یه‌م دییورم ، اونك فالی کتندن برعبرت آلمق ایستیورم‌ده آنك ایچون میرزا بنده‌کزك حضورکزه کلمسنی بوقدر چکدیردم . اطرافی تحقیق ایتدم ، شمدیلك بر مخاطره اثری کورنمیور . یالکز جاریه‌لرك دائره‌ده قالمسی جائز دکل . افندمز یتاق اوطه‌سنه چکیلدکز ، بنده‌کز دایه‌کزله دائره خلقنی طاغیده‌لم ، آناختارلر یانمده دکلمی ؟ آندن صکره میرزایی کتیرمکده هیچ بر صعوبت قالماز .

بهروز

سن بیلیرسك لالاجغم ، ایشته بن کیدییورم .

اخشید

احسان بیوریکز : بو اقشام خاله افندمزك دائره‌سنه دعوتلی ایدیکز ، آنلره نصل اعتذار ایده‌لم ؛ اراده‌بیوررز ایسه‌کز میرزا ایله کورشمکی یارین اقشامه‌ده تأخیر ایده‌بیلیرز . . . .

بهروز

یارین کیجه‌یه‌می ؟ لالاجغم بن بوکیجه‌ده‌می اویقوسز قاله‌یم ؟

اخشید

امر ایدرسه‌کز میرزایی شمدی کتیریرم ، احتیاط ایچون سویلیورم . خاله افندمزه بر عذر بولمق او قدر محال برشی دکل آ : دایه‌کز جاریه‌لرك هپسیله برابر کیدر ، افندمزك براز راحتسز اولدیغکزی سویلر ، آنلر اکلنیرلر ؛ بندکزده خادم آغالر بندکانکزی دفع ایدرم . . . . نصل سویلیه‌یم بیلمم‌که !..

شمدی تلاش بیورهجقسکز ، تدبیری بندهکزه حواله بیورمیورمیسکز ؟

بهره‌ور

بونده تلاش ایدهجك نه وار ؟ هانکی رأیکی قبول ایتمدم؟

اخشید

خیر ولی نعمتم ، قولکزك حرکتمی قبول بیوریبورسکز ؛ فقط کوکلکزده بر بیوك حرارت وار . . . افندمزی دائما آتش پارچه‌سی کبی برسرعته سوق ایدییور ، شمدی سویلیه‌جکمی سویله‌سه‌م ینه برطاقم . . .

بهره‌ور ، لقردیسنی کسه‌رك .

لا لا !

اخشید

کوردیکزمی ؟ شمدیدن حدته باشلادیکز . . . قولکزك عرض ایده‌جکم شی ، افندمزی کوجندیره‌جك برایش دکلدی .

بهره‌ور

نه سویلیه‌جکسه‌ك سویله فلاح ! ینه بنی چلدیرتمغه باشلادك .

اخشید ، تمکین ایله .

خسرو میرزا اقشامدن بری بورادە ! سویلیه‌جکم بوایدی ایشته . . . . فقط الله عشقنه مرحمت بیوریکزده دائره خلقنی کوندرمه‌دن یانکزه کتیرتمکده عجله بیورمیکز . . . .

بهره‌ور

لالاجغم ! بورادەمی او ؟ . . . او بورادەمی ؟ بنم سیاه

نوردن خلق اولنمش لالاجغم ! بم كوز ببكندن انسان قيافتنه كيرمش لالاجغم ! سن دمين نه ديدك ؟ دايهم جاريه‌لری خاله‌مك ضيافتنه كوتوره‌جك دكلمی ؟ (مهرديله) اوراده نه طاشدن آدم كبی طوريورسك ؟

مهردل ، اويقودن اويانيركبی برحال ايله .

افندم . . . .

بهره‌ور

باق لالام نه سويليور ؟ شمدی جاريه‌لرله هپسی كوتوره‌جكسك .

اخشيد ، مهرديله .

بوقدر زماندر قونوشيورز ، ايشتمدكمی ؟ هايدی جاريه‌لری طوبلاده خاله افندمزك دعوتنه كيت ، سلطان افندمزك وجودلری براز قيريق اولديغنی سويله .

بهره‌ور ، لقردی سويلك ايسته‌ين مهردلی

صوصدورر .

كيت ايشته آ كلادك آ . . .

اخشيد

مرحمت بيورك ، تعجيز ايدييورم اما عفو ايدرسكز : سز ينه براز يتاق اوطه‌سنه تشريف بيوررميسكز . جاريه‌لر يانغه كيتديككزی كورسونلر .

بهره‌ور

حقك وار لالاجغم ، كيده‌يم لالاجغم . بو حيوانلره اعتماد

اولمازکه . . . شاه اولادلغندن یالانجیلغه تنزل ایتملی‌ده هپسنی اویله قوللانملی ! خادملری سن طاغیده‌جقسك دکلمی ؟

اخشید

امین اولکز افندم ، سز اوطه‌کزه تشریف بیورکز ولی نعمتم .

[بهروز چیقار]

اوچنجی مجلس

اخشید — مهردل

—

اخشید

نه طورییورسك ؟

مهردل

لالا قورقیورم . . . قورقیورم‌که باشمزه بر بلا کلسون!

اخشید ، بر حالی نفرت کوستره‌رك .

نه‌ده صادق بر جاریه ایمشسك !

مهردل

سکا اولدن بری سویلدم : کندمدن قورقام ، افندمزی بر حاله کتیرمیه‌لم . . . . .

اخشید ، کمال متانتله .

سن افندیکی سورمیسك ؟

مهردل

یا سومیه‌جکمی یم ؟

اخشید ، شدتله .

بیلمزمیسککه سـومه‌نك الك بیوك شرطی اطاعتدر ؟ سکا افندمز امر ایتـدی ، بنم رأیمله حرکت ایده‌جکسـك دکلمی : بوکون تربیه‌سنه ، درایتنه ، عرفانه بتون هندستانی حیران ایدن برسلطاندن کندیکی دها قدرتلی می صانیورسك ؟ البته افندمزك بر بیلدیکی وارکه ایشی بکا حواله ایدییور . . . .

مهردل

نه دیمك ایستیورسك ؟

اخشید

شمدی آلدیغك امره اطاعت ایدرسك . بنم طرفمدن نصیحت ایستر ایسه‌ك نورجهان‌صورمدقجه افندمزك کیفسزلکنی سویله ، شایدقالقار کلیر ایسه بتون بتون ایش بوزیلور .

مهردل ، حیران حیران عربك یوزینه باقارق .

پك ای . . . سز بیلیرسکز ! . . . بن کیدیورم . . . جاریه‌لرك هپسنی برابر کوتورورم .

دردنجی مجلس

اخشید ، یالکز .

شمدی جاریه‌لرله دایه کیدر ، خاله حضرتاری البته بر یکی

نازنینك نیچون كلدیكنی مراق ایدر ، طبیعی ایشی صورار ، دایه اویلهایكیلهرك بوكیلهرك خستهدر دیهخبر ویرنجه خاله خانم، بلكهده شاه پدری قوشه قوشه بورایه كلیر . . .

بو حالده میرزایی قاچیرمق طبیعی بزه قالهجق ....خالهیی‌ده قولایلقله دفع ایلهرز . . . . (آینیهیه باقهرق) ننم چهرهم وصلت كیجهسنه دكل؛ شو وصلت كیجهسیقراكلقده،قورقنجلقده ننم چهرهمه بكزییور! تحف شی دكلیدر؟ خادم ظن اولنمش بر عرب بر شاه قزینی سوسون ، یالان سویلهیه سویلهیه لالالغنی قزانسون ، بر قاچ اردو طاغتمش ، بر مملكت ضبط ایتمش بر وزیر زادهیی‌ده غوغا اسیری كبی بر یره حبس ایتسون ! او عرب ، او پارهسنی ، حیاتنك بدلنی أسیرجی تختهسنده كورمش عرب شمدی شاهك قزینی قوینه آلاجق . ایستر ایسه وزیرك اوغلنی‌ده جلاد اوكنه آتهجق . . . . . .

(براز كزندكدن صكره بر كوشهیه اوطورهرق)

خیر ایشده خطا وار : خسروی بورایه كتیرمهملی ایدم . مادام كه بهرهوری قاندیرمق ، دایهیی قورقتمق المده ایدی ، مادام كه بو كیجه خالهنك دائرهسنده او قوجه ضیافتوار ایدی؛ دائرهیی طاغتمقده بر كوچلكمی تصور ایتدم كه رقیبمی الله تا بورایه كتیردم ؟

بن‌ده بدلامی یم نهیم ! شودوشوندیكم شیاره باق! خسروی دائرهیه كتیردمسه قزله كورشدیرمكه ده مجبور دكلم آ . . . وارسون اوده كشمیر شاهنك سراینه كیرن دلی قانلی كبی

بوغولیورسون ! بالایه باق که خسروك یری اویله یر دکل :
قرق کون براقسه‌ق ایچنده هواسزلقدن دکل . آچلقدن
بیله کبرمز . . . بن آنی کبرده‌مزمی یم ؟ بالله کبردیرم ، والله
شمدی بوغارم . . . . هم کندی جکرینك قاننده بوغارم !
آه ! اولماز ، اوله‌ماز : بن بهره‌وزك یانـه کیردکدن صکره خاله
کلیر ایسه نه دیرم ؟ کلمز ایسه خسرو ایچون بریکنه نسل لقردی
آکلادیرم ؟ اوف ! . انسانك بردقیقه‌لق بر سوزله ایتدیکی
خطایی دوزلتمك نه قدر دوشونمکه ، نه قدر چالشمغه محتاج
اولیور ! چاره یوق . میرزایی افندمزك یانـه کوتورملی خاله
کلمز ایسه نه اعلا ، کلیر ایسه بر یالان سویلیوب‌ده آنی قاچیرمق
کوچ بر شی دکل آ .

[اوطه‌دن دیکر اوطه‌یه نردبانی کورینور بر قپو آچه‌رق]

میرزا ! . میرزا !

بشنجی مجلس

اخشید — خسرو

—

خسرو ، نرباندن کورینه‌رك .

بیورك لالام !

اخشید ، تمکین ایله .

بیلیرسکزیا ! بن لقردی‌یی براز قیصه ، بر ازده وقتسز

سویلرم ؛ دعوتدن مرادمی آکلایه‌مدیکز دکلمی ؟

[اتکنه قپانه‌رق]

شاهمزه داماد اوله‌جقسکز، تبریك ایدرم . ولی نعمت بهره‌ور بانو افندمز ذات عالیکزی کورمك ایستیور .

خسرو ، دهشتله کری چکیله‌رك .

لالا او نصل لقردی ؟ کیم جسارت ایده‌بیله‌جك ؟

اخشید

هایدی میرزام ! اوچیوز بیك دشمنه قارشی طورمش بر پهلوان ، برسلطانك جمالنه باقمغه تحمل ایده‌میه‌جکمی ؟ سز بوراده طورکز بن افندمزه خبر ویریرم .

[چیقار]

یدنجی مجلس

خسرو ، یالکز .

انسان بوقدر طالعلی اولورده بوقدرده اقبالندن قورقارمی ؟ برحوری بنی یانه‌چاغیرمش ، عزرائیل قوجاغنه دوشه‌جك قدر قورقیورم ؛ عربك حقی وار ؛ بو قدر بیك دشمنك اوقندن ، یایندن قورقمادم‌ده برملکك قاشندن، کرپیکندنمی احترازایده‌جکم؟ نه اولمق احتمالی وار ؛

سکزنجی مجلس

خسرو ـ اخشید ـ بهروور باشی اورتولی

—

اخشید

بیوزکز افندم ! خسرو قولکز بوراده .

خسرو ، کندی کندینه .

خیال . . . خیال . . . بوغوغاده بولنمغه بکزه‌میوز !
شمدیدن دیزلرم تیتره‌مکه باشلادی .

بهروور ، بر مدت کندی کندینه غلبه ایتمکه چالیشه‌رق .

میرزا سزی بورایه تبریك ایتمك ایچون چاغردم ، غزاکز
مبارك اولسون . دولتمزه بر بیوك شان قازاندیرمشسکز .
خدمتکزك برکوچوك مکافاتی اوله‌رق سزه برهدیه کوندرمشدم ،
نیچون قبول ایتمدیکز ؟

خسرو ، تلاشلر ایچنده قالیر .

استغفراه افندم! محاربه‌لری‌ولی نعمتمز ، پادشاهمزك عسکری
قازاندی ، بنده‌کزك خدمتم یالکز آنلرله برابر بولنمقدن عبارت
ایدی . مکافاته مستحق اولمدیغمی بیلیرم ، لکن جناب حق
عمرکزه برکت ویرسون، بندکانکز حقنده بیوکلککزك شانی
کوسترمك ایچون قولکزه‌ده اویله براحسان تنسیب بیورمشسکز .
قبول ایتمه‌مك حدمی افندم ؟ قیامته قدر کرك بنده‌کزه کرك
خاندانمه باعث افتخار اولمق ایچون حرز جان کبی صاقلیورز .

بهره‌ور

بكا قبول ایتمدی دیه خبر ویرمشلردی‌ده . . .

خسرو

استغفراه !

اخشید ، كندی كندینه.

افندمز یالانی فنا سویلمیور !

بهره‌ور ، تلاش ایله .

طیشاری‌ده بر ایاق سسی وار !

[اخشید تلاش ایله چیقار ، خسروایله بهره‌ور بردقیقه قدر محبت وحیرتدن مركب برنظرله یكدیكرینه باقارلر.]

اخشید ، ایچری‌یه كیره‌رك بهره‌وره :

غالبا نورجهان افندمز كلیور ، كندیكزی طوپلایكز !

(خسروه) بیوركز میرزا ، آشاغیده یریكز امیندر .

- [خسرو ایله اخشید نردباندن اینرلر.]

طقوزنجی مجلس

بهره‌ور — مهردل

بهره‌ور ، او صره قپودن كیرن مهردله:

خالەمی كلیور ؟ . . .

مهردل

خایر افندم .

بهروز

کیم کلیور ؟

مهردل

کیمسه کلمیور افندم .

بهروز

سن نیچون کلدك ؟

مهردل

افندمز ایچون مراق ایتدمده . . .

بهروز ، پر حدت .

شو جادی‌یه باق ، ینه جاسوسلقمی ؟

مهردل

الله عشقنه . . .

بهروز ، لقردیسنی کسه‌رك .

چیق طیشاری . . . جهنم اول ! جاریه‌لرك یاننه کیت . . .
بو کیجه بردها سنی بوراده کورمیه‌یم !

[مهردل خوف واضطراب ایله چیقار]

بهروز ، تلاش ایله قوشه‌رق مهردلك آرقه‌سندن قپویی
سورمه‌لدکدن صکره خسروك ایندیکی قپویه کلیر .

لا ، لا ! . .

اوتنجی مجلس

بهروز ، اخشيد

اخشيد ، برمكانتله قپودن كيردرك .

بيورك !

بهروز

كل كيمسه‌يوق . . . خالهم كلمدی . . . مكر ايشتديككز آيلق سسی دايه بلاسنك ايمش !

اخشيد

عجايب !

بهروز

هانی خسرو ؟

اخشيد

بوراده . . .

بهروز

هانی ، نره‌ده ؟

اخشيد ، اليله كنديني كوستريرر .

ايشته ، قارشيكزده طوريبور !

بهروز

عرب ! بونصل لقردی ، سن چلديردكمی ، . . .

اخشيد ، هيچ تمكيني بوزمقسزين .

خير ! كنديمه ايجه‌دقت ايدييورم . دمين بلكه‌چلديرمشدم؛

شمدی امیدمدن زیاده کوکلم راحت ، ایستدیکمدن زیاده عقلم یرنده . . .

بهروز

عرب بن سکا خسرو نره‌ده دییورم .

اخشید

بن‌ده سزه خسرو قارشیکزده دییورم !

بهروز

او نصل لقردی فلاح ! سن قاره‌یی بیاض کوسترمکه‌می قالقیشه‌جقسك ،

اخشید ، بر مکانتله بهروزه یاقلاشه‌رق و النی طوته‌رق .

خیر! قاره‌یی بیاضدن فرق ایتدیرمیه‌جکم ، بکا سنی‌ده خسرو قدر سورم، دیین سزدکلمی ایدکز ؟ دیمك که ذاتاً بیاضی ، قاره‌یی فرق ایتمیورمشسکز !

بهروز ، النی شدتله چکر .

صوص فلاح ! . . .

اخشید

لطف بیورك افندم ، شو مضمونلری ، خیاللری برطرفه براقه‌لم‌ده براز آدم کبی قونوشه‌لم : سز کرچکدن بنی « نه ارکك نه قدین » ظن ایتدیکز اویله‌می ؟ بکا اولان التفاتلرکزده خسروله الفتکزه واسطه اولمق ایچوندی دکلمی ؟ ایشته خسروی برکره کوردیکز ، بن‌ده حقمی ایسترم . بن‌ده آدمم . بن‌ده سنی سوییورم !

بهروور

صوص ملعون فلاح !

اخشید

باق بنده هیچ حدتدن اثر وارمی ؟ یوره‌کم بیله چارپمیور .

بهروور

خنزیر عرب ! یورکاك یرندن قوپسونده کوپکلر لقمه‌سی اولسون .

اخشید ، برمکانت فوق‌العاده ایله .

حدت لازم دکل ، مرامم اکلایه‌لم . دائره‌کزده اوکدن ، قادیندن کیمسه یوق ؛ خسرودن بشقه . اوده نیم الیمده .

بهروور ، تلاشلر ، هیجانلر ایچنده .

فلاح ! الله بلاکی ویرسون ، نه اولدیره‌جکمیسك ؟ کل ! اوراده کیمسه یوقمی ؟

اخشید

کیمسه یوق دیدم ، اینانمادیکزمی ؟ اشاغیده برخسرو وار ... نیم الیمده . . . کلید التنده . شمدی کیده‌جکم ، شاه بابا کی بورایه کتیره‌جکم ، ایکیکزی بردائره‌ده کوستره‌جکم .

بهروور ، کیتدکجه حدت وشدتنی تزیید ایدرك .

عرب بکا قصدك نه ؟ فلاح ، ملعون !

اخشید

حدت ایتمیکز ، قصدیمی سویلیه‌یم : سنی سویورم ،

بن سنك ايچون حريتمى فدا ايتدم ، تكرار اسير اولدم .
طياق يدم ، حقارت كوردم ، كيجه‌لرى اويقوسز قالدم ؛ نهايت
رقيبمه واسطه اولمق بلاسنى‌ده كوزيمه آلديردم !

بهره‌ور

های بو عرب كرچكدن چلديردی . . . خسرو ، خسرو !
بارى سن امدادمه يتيش . . .

[كيتدكجه سسنى زياده‌اشديره‌رك]

خسرو ، خسرو !

اخشيد ، كمال شدتله يرندن فيرلايوب بهره‌ورك
اوزرينه قوشار .

بر دها خسروك آدينى آكما ! شيمدى كيدر كنديسنى بيك
پارچه ايدرم . . .

بهره‌ور

عرب او نصل لقردى ؛ بو نصل صورت ؛ زبانى خنزير ؟
قاره شيطان ! . . .

اخشيد

بر قاره شيطانك آنامزى ، آتامزى جنتدن محروم ايتديكنى
بيليرسكز ؛ بن‌ده او قاره شيطانلردنم ! آره‌مزده شو قدر فرق
واركه او تك كوزلى ايمش ، بنم ايكى كوزم وار ! عقلكى باشكه
طوپلا سلطانم ، غائب ايده‌جك وقتمز يوق . . . يا بنى ممنون
ايدرسك ، ياخود شو دقيقه‌ده خسروى پارالرم ؛ دائره‌كزه كلديكى

ایچون پارالاندیغنی سویلرم . سنك دعوت ایتدیککده دایەك اولەجق بدلایی شاهد طوتارم ، آکلادکمی ؟

بهرەور ، چهرەسی بم بیاض کسیلیر . اللری تیترەمکە باشلار .

صوص فلاح ! شیمدی بابیلەجغم .

اخشید ، کیتدکجە حدت و شدتی زیادەلشدیرەرك .

ایستر بابیل ، ایسترسەك أول ! بهرەور سلطان هر زمان أله کچمز . . . اخشید بو دقیقەیی عمرنده بر دها بولەماز . . . نورجهانی بیلیرسك ، قلبنده سکا نەقدر کینی وار ؛ بن بوراده آنك امریلە طوریورم ، اویلە بر یاردمجم اولدقدن صکره سنیده حبس ایتدیررم ، محافظەکده بن مأمور اولورم ! . . . خسروك رغمنه ، سنكده عنادکه بن سکا مالك اولەجغم . آکلادکمی یاوروم ؛ کونش نصل قارانلغه باتار ایسه بنده سنی وصلت کیجەسنه بکزتدیکك وجودیمك ایچنده اویلە یاتیرەجغم . . . بهرەور ، دیکله ، جان قولاغیلە دیکله : سن بنمسك . . . سن اخشیدك مالیسك . . .

[اخشید بهرەوره طوغری قوللرینی آچەرق کیدر ، بهرەور بر طرفه ییغیلیر قالیر] .

اخشید ، دقتلە بهرەوره باقەرق .

آ... بابیلمش ! بوقدر کوچك بر حیلە ، بو قدر خفیف بر تهدید ایلە مقصدك حاصل اولەجغنی کیم بیلیردی ؟ هاه هاه ! ... بز خادم آغاسی یز ؛ قادینلر الیمزه تسلیم اولنور ! زهی غفلت ! بو

هند شاهنك قیزینه کیمسه کل یاپراغیله طوقونه‌ماز . . . خسرو میرزا وزیر زاده‌در؛ برقوجه مملکتك فاتحیدر؛ کیمسه کندیسیله نچه‌اشه‌مز . . . بونلرك هپسی خیالات ، هپسی وهمیات ! . . .
(بایغین یاتمقده اولان بهره‌وره نصب نگاه دقت ایتدکدن صکره)
مکر انسان نه‌قدر عاقل ، نه‌قدر تدبیرلی مخلوق ایمش : آفریقا چوللرندن کلمش بر فلاح کندیسنی بر خادم کبی کوستریور ! ،..
(غایت احتیاط ایله بهره‌وری قوجاغنه آلیر) سودیکنی قوجاغنده کوریبور ، ، . . سودیکی ایسترایسه بونك کبی هند شاهنك قیزی اولسون (بهره‌ورك بایغین چهره‌سنه باقار) وصلت کیجه‌سی قیافتلی لالانك صولغون قمری ! سن بنمسك بهره‌ور ، بنم ... بنم!
(بر ثانیه تأملدن صکره) آشاغیکی اوطه دها امیندر ، اورایه کیده‌لم . . . اوراده . . . (کولومسه‌یه‌رك) خسروده یانده‌کی اوطه‌دن احتمال سسمزی ایشیدر .
[اخشید بهره‌ور قوجاغنده اولدیغی حالده نردبانلی قپویه طوغری کیدر]

[پرده اینر]

دردنجی فصل

[نور جهانك مكاف دوشنمش اوطه‌سی]

برنجی مجلس

نور جهان ـ بهره‌ور

—

نور جهان

بو حال نه‌در قیزم ؟ بر قاچ کوندن بری ساعتده بر یاپراغی دوکیلن صولغون چیچکه بکزه‌دك . انسان یوزیکه باقدقجه آغلایه‌جغی کلیور . اویله آجی آجی کولوشك دها زیاده انسانی آغلاده‌جق بر حاله کلدی. اللهه امانت، درایتك عرفانك دنیاده مثلی کورلمه‌مش درجه‌لرده ، فقط بزم هند سرایننك حالنی بیلمزسکز بوراده او قدر حیله‌لر ، او قدر دسیسه‌لر واردرکه انسانك بتون عقلی نوردن یارادلمش اولسه ینه تجربه‌سز آکلایه‌ماز . بن شو یاشمه کلدم، حالا یکی یکی شیلر ایشیدییورم: مثلا سزی کندیکزه دشمن بیلیورمشسکز ! . . .

بهره‌ور ، جبر نفس ایله کندینی
طوپلایه‌رق .
استغفرالله افندم .

نور جهان

خیر قزم ، بو حالی بن تعییب ایتمم : واقعا بن اهلادن محروم بر قادینم ، سندن بشقه دنیاده سوه‌جك کیمسه‌م یوق . . . . بو حالده بنم سزی کندی جانم قدر سودیکمی آکلامق کوچ برشی دکلدر .... فقط بلکه برافتا ایشتدیکنز ؟

بهره‌ور

هیچ برشی ایشتمدم .

نور جهان

بو احتیاطکنزده بنی تصدیق ایدر قزم . . . سزك کوکلکزده برشی وار، نیچون خاله‌کزه سویلکه تنزل ایتمیوسکز ؟

بهره‌ور

هیچ برشیئم یوق ، براز کیفسزم افندم .

نور جهان

قزم ایکی کوزم ، سن اول بویله‌میدك ؟ او کولوشلریکه ، او شاقر دیلریکه باقانلر چهره‌کی کل قیافتنه کیرمش بلبل ظن ایدرلردی . شمدی یوزیکه باقیورم ده کوزلرك آغلامامغه جبر نفس ایتمش بر مظلومدن زیاده محزون طوریور . افندم قیزم ، تجربه‌سزسك . کل لطف ایت ، کل ، هیمزه بردن قیامده حالکی

بکا سویله ! شاه پدریکه آجیمازمیسك ؟ بر قاچ کیجه‌دن بریلدز سنی دوشونمکدن اویویه‌میور .

بهره‌ور ، کوزلرندن بر قاچ طامله

یاش دوکه‌رك .

تجربه‌لی یم افندم ، هم پك اغر تجربه‌لره اوغرادم ! . . مرحمت بیوریکزده جاریه‌کزه رخصت ویرك براز اوطه‌مه کیده‌یم . . . .

نور جهان

خیر قزم ، بن سنی بو حالده کوردکدن صکره مزاره کیدرکبی اوطه‌که کوندرمم . . کل ! اوراده کیمسه یوقمی ؟

بهره‌ور

مرحمت بیورك خاله‌جغم ، بندن نه‌ایسترسکز ؟ دییورم . . . .

نور جهان ، لقردیسنی کسه‌رك .

خیر قیزم بنم بو درلو کیفسزلکه عقلم ایرمز . سن بزه مرحمت ایت ده . . . . الیمزدن کلنی یاپمغه میدان براق . . . .

ایکنجی مجلس

(اولکیلر برقاچ جاریه)

نور جهان ، جاریه‌لرك برینه .

کیت قز ! شاهه عرض ایت ، مبارك خاکپایلرینه یوز سوره‌رم ، براز لطفاً بورایه تشریف بیورسونلر . (دیکر بر جاریه‌یه) سن‌ده کیت مهردله سویله بورایه کلسون .

بهره‌ور

افندم ، نیچون بو قدر اوزریمه واریپورسکز ؟ خسته‌یم . حقکزده ایشتدیکم لقردیلری کوکله تصدیق ایتدیرمك شانکزه یاقیشیرمی ؟

نور جهان

لطف ایت قیزم ، بن ده حقکزده ایشتدیکم لقردیلری تحقیق ایتمك ایستیورم . خاله‌کز دشمنکزمی ؟ یوقسه‌کرچکدن دوستکزمی ؟ او زمان آکلاشیلر .

اوچنجی مجلس

اولکیلر ـ مهردل

نور جهان ، مهردله .

کل بورایه قادین ، سن حق نعمتی دوشونمزمیسك ؟ سن اللهدن قورقمازمیسك ؟ سکا آچلمامش غنجه طومروغی کبی بر شاه زاده‌یی تسلیم ایده‌جك قدر اینانديلر ، اسیرایکن سلطان اولدك نیه الده‌کی اماتی بوحاللره کتیردك ؟ بوچوجوغك دردی نه‌در ؟ شمدی حقیقت حالی سویلیه‌جکسك !

بهره‌ور

خاله‌جغم انصاف بیورکز ، بابیله‌جغم !

نور جهان

بابیل قیزم ، آلتی یدی کوندن بریدر ساعتده ایکی اوچ کره

بايلديغكى ايشديورم ، سن بايلدقجه بزده بايليورز ؛ ولى نعمتمز شاه پدريكك امريله نيچون بايلديغكك سببنى ميدانه چيقاره‌جغز .

بهره‌ور

خسته‌يم ديدم !

نور جهان

قيزم هنده نه قدر حكيم وار ايسه يانكه كوندردك ، هپسى بردن وجودكده هيچ برشى يوق ديورلر .

بهره‌ور

خاله‌جغم . . .

نور جهان ، لفرديسنى كسه‌رك .

بندن خاله‌لك ، والده‌لك مأمول ايدر ايسه‌ك صكره ايت ؛ بن شمدى حقيقت حالى اوكره‌نه‌جكم صوص قزم ! (مهردله) بورايه كل قادين ، چوجوغك حالنى بيلير ايسه‌ك سن بيليرسك ؛ طوغرى سويله ! .

مهردل

افندم ، بنم بر شيئدن خبرم يوق .

نور جهان

خاندانمزه بوقدر خدمتك وار ، كنديكه قيما ! سنك بيلدكلريكى بز بيلميورز ظن ايتمه : ايشتدكلريمز طوغريميدر ؟ آنى اوكرنمك ايسته‌يورز . « حدتله يرندن قالقوب مهردلك الندن طوتەرق » برپادشاه زاده‌در ، دردينى سويلمك كنديته ياقشماز ،

ایشی سندن تحقیق ایده‌جکز ، ایشته ولی‌نعمتمزده شمدی کلیور ، طوغری سویله ، صکره آدمی جلاد النده سویلدیرلر .

مهردل ، برمکانتله نور جهانك الندن قورتوله‌رق .

بن افندمك خسته‌لکندن بشقه برشیئی بیلمم ، ذاتاً او خسته‌لکندن فلاح بولمایه‌جق ، بن‌ده انك آرقه‌سندن برکون یاشامم آنك تابوتنی کورمکدن ایسه ، جلادك قلیجنی کورمك بیك قات اعلادر ، امر ایدك اولدیرسونلر .

نورجهان ، اجبار نفس ایله یرندن قالقمغه چالیشان بهره‌وره .

طور قیزم ، طور افندم ، طور ایکی کوزم (مهردله) دایه‌لقردی آکلا : هرکس سنك افندیکه اولان صداقتکی بیلیورده آنکچون سکا سوز سویلیور . بکا هرشیئی آچیقجه‌می اعتراف ایتدیره‌جکسك . . . . یکی ، اویله اولسون : شاهمزك باشی ایچون بن بورایه فکر خیانتله کلدم ! افندك خسرو میرزایی سویورمش ، مقصدینی حاصل ایده‌جکم آنکچون کلدم .

بهره‌ور ، حدتله یرندن قالقار .

ایسته‌مم ، سزدن برعنایت ایسته‌مم !

نور جهان

تجربه‌سزسك قیزم ، هله بر آز راحت ایت ! (مهردله) اوچ کره‌در تکرار ایدییورم ، طوغری سویله : کرچکمی دکلمی؟

بهره‌ور ، کمال شدتله تکرار یرندن فالفه‌رق .

اکا نه صورییورسکز ؟ نه دیه‌جکسکز ، سوییورم ؟ دایه‌مك یرینه بن اولدیرك !

دردنجی مجلس

اولکیلر — شاه — جاریه‌لر

—

شاه

نه‌در او کورلتیکز ؟

نور جهان

ولی نعمتمزك عمرینه دعا ایدییورز . آره‌ده بعض لطیفه‌لر ایتدك ، افندمزه عرض ایده‌جك برشیئم وار : کریمه‌کزله مهردل جاریه‌کزدن بشقه اوطه‌ده کیمسه قالمسون ، فرمان بیورکزده برخلوت اوله‌لم . . . .

[شاه اشارت ایدر ، موجود اولان جاریه‌لر چکیلر .]

شاه

نه‌در همشیره ؟

نور جهان

ولی نعمتم ، کریمه‌کزك حالنی کورییورسکز .

شاه ، نور جهانه .

لقردیسنی ایتمشدك . (بهره‌وره) قیزم ، بز سندن شعرلر ،

لطیفه‌لر ، دوکونلر ، ضیافتلر بکلر ایکن هپسنه بدل برخسته‌لك ، برمحزونلق چیقاردك ، چهرکدن زهر آقیور ؛ تأثیری‌ده بزم کوکلزده کوریلیور . . . .

بهره‌ور

برشیئم یوق افندم .

نور جهان

خیر پادشاهم ، جاریه‌کز حقیقت حالی بیلیورم ؛ فقط اولا افندمز برسؤاله جواب احسان بیورك .

شاه

نه‌در ؟

نور جهان

بهره‌ور بانو کریمه‌کزی دولتمزه دائر بر ایش ایچون جوارمزده‌کی ملکلردن برینه ویروب‌ده باشکزدن دفع ایتمك فکرنده‌میسکز ؟

شاه

همشیره ؛ نیچون بویله تحف سؤاللر صورارسك ؛ الله باغشلاسون بهره‌وردن بشقه برده ارکك چوجوغم وار ، فقط اوچ یاشنده ، . . . نم دنیاده فرحم ، سعادتم سنك درایتکدن ، بهره‌ورك فطانتندن عبارت اولدیغنی بیلمزمیسك ؟ قیزیمی یانمدن آییرمق نیچون خاطریمه کلسون؟ کندی کیمی ایسترایسه آکا ویره‌جکم .

نور جهان

بیلیرم پادشاهم ، کریمه‌کزك امین اولمسی ایچون بیلدیکم

شیئی صورمغه جسارت ایتدم . چوجوغی ایستدیکنه ویره‌جك دکلمیز ؟ ایشته خاندانمزك شاننه خلل ویرمیه‌جك برقولکزی انتخاب ایتدیککندن معلومات آلدم ، امیدایدرمکه بو انتخابی . افندمزی یکیدن برمملکت فتح ایتمك یاخود بانوجاریه‌کزك فتحه‌دائر برکوزل قصیده‌سنی کورمك قدر ممنون ایده‌جکدر .

شاه ، براز تأملدن صکره .

دیمك که خسروی وزیر ایده‌لم ، ذاتاً پدری اختیارلادی . . .

نور جهان

احسان بیورك پادشاهم ، (بهره‌وره) دوست . دشمن شمدی آکلاشلدی ظن ایدرم قیزم ؟

بهره‌ور ، اویقوده اویانیر کبی برحال تهورله یرندن فیرلایه‌رق .

ایسته‌مم !

نور جهان

نه‌یی ایسته‌مزسك قیزم ؟

بهره‌ور

سویلدیککز آدمی .

مهردول . بی اختیار نوزه قاریشیر .

هانکی آدمی ؟ بوقدر کوندن بری شاه پدرکدن بومسکین جاریه‌که وارنجه‌یه قدر یولنده تعجیز ایتدیکك خسرویمی ؟ نیچون ایسته‌میورسك ؟ ایشته ولی نعمت افندمز راضی اولیور ، ایشته خاله‌کز عرض ایتدی . . . . ایشته دایه‌ك قارشیکده

طوزیيور . . . . ايسترايسه‌ك سوديككك لالاَكى‌ده چاغره‌يم (آياقلرينه قپانه‌رق) اوده بنم كبى آياقلريكزه قپانيرده رجا ايدر .

بهره‌ور ، كمال نفرتله چكيله‌رك .

لالامى ؟ نصل لالا ؟ . . . . بن كيمسه‌يى ايسته‌مم . . . ايسته‌مم . . . .

نور جهان ، بهره‌وره ياقلاشه‌رق .

قيزم خسروى بن حمايه ايتدم ، محاربه‌يه بن كوندردم . شاه پدريكك سنى يانندن آيرمق ايسته‌مديكنى بيليردم ، آكا داماد اولمق ايچون خسرودن بشقه مناسب كيمسه‌يى‌ده كورمزدم ، آنكچون انتخاب ايتدم . دايه‌ك لالاك خسروى سوديككى خبر ويريورلرده سن بو (ايسته‌مم) سوزينى نره‌دن چيقاردك :

شاه ، نور جهانه .

طور همشيره ! چوجوقدر احتمالكه اوتانير (بهره‌وره) بورايه كل قيزم ، سنك كيمه واراجغك كندى بيله‌جكك شيلردن دكلدر : بن سنى بوكون وزيرم اولان خسرو خانه ويره‌جكم ، مخالفت ايسته‌مم ، ايشته اوقدر . (نور جهانه) همشيره ، بيوزك كيده‌لم ، دوكونمزك تداركاتنه باشلايه‌لم .

[شاه ايله نور جهان چيقار .]

بشنجی مجلس

مهردل — بهره‌ور

—

مهردل

لالاكزی چاغره‌یم‌می ؟

بهره‌ور ، كمال تهورله .

آنك ده ، سنك‌ده ، شاه‌زاده‌لكك‌ده ، دنیانك‌ده الله بیك درلو بلاسنی ویرسون !

(بهره‌ور آغلایه برطرفه ییغیلیر پرده قپانیر)

بشنجی فصل

پرده آچلدیغی کبی سائر پردهلره یقین مزین و سرای اوطه‌سی، فقط ایچنده بر ده یتاق .

برنجی مجلس

بهره‌ور ، یالکز.

اوف ! بوکنجلکده ، بوقدر دولتلر ، راحتلر آره‌سنده ... حتی حیاتمدن زیاده سودیکم خسروی یتاغمده کوره‌جکم زمانده اولمك ! . . .

آه اولمك نه‌ده قالیر ؟ کندیمی اولدیرمك ! کندی جانمه قییمق . . . بوبلایه لازم اولان زهری تدارك ایچون ده برکره دها او ملعون عربك ، او جهنم کمورلرندن یاپیلمش خنزیرك یوزینی کورمکه مجبور اولمق دنیاده برکیمسه‌نك باشنه کلمش بدبختلقلردنمیدر ؟ چاره یوق : فلاکت طوله‌جق ، قدر یرینی بوله‌جق . . . دایه !

ایکنجی مجلس

بهره‌ور — مهردل

—

بهره‌ور

بکا براز آنی . . . او . .. فلاحی . . . هانی لالامیدر، نه‌در ، بورایه چاغریرمیسك ؟

مهردل

چاغیره‌یم افندم ، سزی بوکون ینه پك محزون کوزییورم . بتون مملکت شهر آیین ایچنــده . . . دنیا کولیــور ، سز آغلایورسکز !

بهره‌ور

الله عشقنه ، مناسبتسز منــاسبتسز لقردیلرکله نی بر قات دها اوزمه ، لالامی چاغر . . . ایشته اوقدر .

مهردل ، غایت محزون برنظرله بهره‌ورك یوزینه
یارم دقیقه باقدقدن صکره .

امر سزك افندم (کندی‌کندینه) بردرلو آکلایه‌جغم حاللر دکل : سودیکنی یاننه کتیرتدی، دوکونی اولیور ، مملکتك شنلکی دنیایی طوتیور ، کندیسی آصیله‌جق آدملردن زیاده کدرلر ایچنده !

بهروز ، حدتله .

دايه ، نه‌طور بيورسك يا ؛ بنى اوزمه دييورم ، اوخنزير فلاحى بورايه چاغريرميسك ؟ اوف . . .

مهردل

كيديبورم افندم ، اوزولمه ايكى كوزم .

~

اوچنجى مجلس

بهروز — صكره مهردل — اخشيد

—

بهروز

ينه كوزلرم قارارمغه باشلادى ، اوملعون عربى كوره‌جكم‌ده مطلق اونك ايچوندر !

خنزيرفلاح ! . . . اولومدن قورقونچ ، ماتمدن سياه چهره‌سى طبقى ناموسسزلق رنكنده . . . .

مهردل ، ايچرى كيرر .

كليور افنديجكم .

بهروز

قهر اوله‌يدى‌ده كلميه‌يدى !..

مهردل ، كمال تعجبله .

سز چاغرديكز !

بهره‌ور

قارشمه دایه ، کیت . . . سن ایشکه کیت !

مهردل

بن کبره‌ایدم‌ده سزی بوحالده کورمیه‌یدم . . .

[مهردل آغلایه‌رق چیقار.]

بهره‌ور

زواللی قادین! مکر کرچکدن نی‌سون بابام، خالهم، مهردل ایمش. اوف! خسروده سویور . . . بن ، بن‌ده آنی سویورم . . . . یاربی ، ایکیمزی‌ده طاشدن یاراده‌یدك نه اولوردی ؟ بن ایکی اوچ کون ایچنده طوپراق اولوردم ، اوده طوپراق اولوردی ، اولدکدن صکره اولسون بربرمزه بکزردك! بریاتاقده یاتامیه‌جغز، بلکه برمزارده یاتارز . . . هایدی برمزارده‌ده یاتمیه‌لم ، اللهك عدالتی روحمزی‌ده بریرده بولندیرمیه‌جق دکلدریا ، . . . بز نه‌عصیان ایتدك ؟

اخشید ، ایچری کیره‌رك

قولکزی امر بیورمشسکز !

بهره‌ور ، نهایت درجه‌ده هضم نفسه چالیشه‌رق .

لا ، براز بورایه کلیرمیسك . . . . شمدی سکا برشی سویلسه‌م اینانمازسك . . . .

اخشید ، متعجبانه .

قولکز ؟

بهره‌ور

اوت ، اینانمازسڭ : مگر بن خسروی هیچ سومزمشم . اما ذره قدر سومزمشم . . . گوردیگم گیجه‌دن بری دنیاده اڭ بیوك دشمنم اولدی . . . نه‌دیمك بن بر شاه قزی اوله‌رق‌ده بر اوشاغه واره‌یم ؟ شمدی آكلایورم : بونلرڭ هپسنه نورجهانڭ ، اوخاله‌م اوله‌جق قادینڭ بكا اولان عداوتی سبب اولدی . احتمال‌كه خسرو حقنده محبت ظن ایتدیگم آرزوییده خاله‌م تولید ایتمشدر . خسروی سردار ایتدیرن اودگلمی ؟ بر غلبه‌سنی بر جهانگیرلك قدر گوسترن ینه اودگلمی ؟ نهایت نه یاپدیسه یاپدی ، خسرو ایله نكاحمزڭ عقدی ایچون شاه باباميده اقناع ایتدی . بونلرڭ نه مقصدله ترتیب ایدلدیگنی شمدی آكلایورم اما . . . ایش ایشدن گچدی . . . بن نورجهانڭ انتخاب كرده‌سی اولان براوشاق پارچه‌سیله یاشایه‌مام لالا ! بن خسروڭ اولمایه‌جغم .

اخشید

اراده سزڭ . . . . (كندی كندینه) هوس خانم افندی بویا ! . . . .

بهره‌ور ، نهایت درجه‌ده تضییق نفس ایله یوزی

بم بیاض كسیلمش اولدیغی حالده .

لالا ! سن بنی كرچكدن سورمیسڭ ؟ بنم عنادیمه ، آرزومه خدمت ایتمك الكدن گلیرمی ؟ اگر گلیرسه سویله . هر امریمه كوركورینه اطاعت ایدرسه‌ڭ تا خاله‌مڭ فسادلرندن ، فتنه‌لرندن

قورتیلوب ده شاه پدرم قدر بیوك بر شاهك اوغلنه وارنجه‌یه قدر بهره‌ور سنکدر امین اول !

اخشید ، بتون بتون مغلوب ومطمئن بر حالده .

امر ایدك ، بیك جانم اولسه یولکزه فدا ایدرم !

بهره‌ور

خسروك . . . هانی او حریفك وجودی آره‌دن قالقمالی سندن امداد ایسترم . . . .

اخشید

یاریم ساعته قدر خنجرلرم !

بهره‌ور ، کندی کندینه .

ملعون جلاد ! (جهراً) اولماز لالا ، اولماز صکره خاله‌م آره‌ده دنیانك لقردیسنی پیدا ایدر . امین یولدن کیده‌لم . . . سن بکا براز زهر بوله بیلیرمیسك ؟ بو کیجه او خنزیری آخرته کوندره‌یم .

اخشید

او زمانده بر چوق لقردیلر چیقار سلطانم .

بهره‌ور

نه لقردیسی چیقه بیله‌جك ؟ بهره‌ور بانونك اوقدرسودیکی بابیلدیغی خسروی زهرلدیکنه کیم احتمال ویره‌بیلیر ؟ ایچه‌تفکر ایت لالا . . . . . . سن الکدن کلیر ایسه بکا براز زهر کتیر . بن ینه دوشونورم ، عجله‌یه‌ده لزوم یوق : بو کیجه اولمازسه بر قاچ کیجه صکره او بابامك تختنه رقیب اولان ، قلیجنی

الندن دوشورن اوشاق اوغلنی مزارینه قاوشدیرر. سلطان یاتاغنك رایحه‌سنه طویه‌مادن قاره طوپراغه کیرر . . . . . بو بویله اولمالیدر.

اخشید

زهر بولمق کوچ بر ایش دکل فقط . . . . .

بهره‌ور

فقط فلان لازم دکل، هایدی! بو قدر درایتکاه رأیمك اصابتنی حالا تصدیق ایده‌میورمیسك؟ . . . کیت، کیت ده بکا بر آدم اولدیره‌جك قدر اولسون زهر کتیر!

اخشید، حیران ومتردد برحالده.

قولکزك یانمده احتیاطاً هرشی بولنور، زهرده وار افندم.

بهره‌ور، متحکمانه.

ویر شو زهری بکا! سنده کیت، دایه‌می کوندر.

اخشید، قوینندن اوفاق بر شیشه چیقاروب بهره‌وره ویردکدن صکره مترددانه بر طرز ایله.

ایجه دقت بیوریکز، انسانك النه بیله طوقونسه . . . .

بهره‌ور، متبسم.

دقت ایدرم، دقت ایدرم، سن قورقمه لالاجغم!

[اخشید چیقار.]

دردنجی مجلس

بهروز ، یالکز . النده‌کی زهر شیشه‌سنه
باقه‌رق.

خنزیر فلاح ! حاضرلادیغی زهرده کندی کبی انسانك النه طوقونسه هلاك ایدرمش . . . . . نره‌ده کندی کبی اوله‌جق؛ زهر وجود تلف ایدر ، او جان یاقیور ، ناموس هلاك ایدیور! بو زهر انسانك النه طوقونسه تلف ایدرمش ، نم معده‌مه کیره‌جك ! کیم بیلیر هر طمله‌سی بکا قاچ بیك کره اولوم اذیتی چکدیره‌جك ؛ کیم بیلیر جهنم عذابنه دنیاده نه قدر زمان تحمل ایده‌جکم؛ فقط ایسترسه ثانیه‌ده بر اولوم کچیره‌یم ، ایسترسه جکرلرم پارچه پارچه اولسون ؛ ینه بو زهری ایچه‌جکم . . . . ایچه‌جکم ! بن بو حال ایله خسروك یوزینه نصل باقارم ؛ هاله قوینه نصل کیره‌رم ؛ عصمت یتاغی قالمایان بر قیز ایچون وصلت قوجاغی حرامدر . بن خسرومك اوله‌مدقدن صکره دنیاده نیچون یاشایه‌جغم ؛ خسرودن آیری یاشادقجه آله‌جغم نفسلرك هانکیسی زهردن تأثیرسز اولور ؛ (شیشه‌یی دوداغنه کوتوردکدن صکره یره آتارق) یوق، یوق ... هیچ انسان زهر ایچرمی؛ هیچ جکرلر یاقه‌جق بر آتشی الیله آلیرده جان اوینه دوکرمی ؛ بویاشده بو کنجلکده دنیانك راحتنی ، عمرك لذتنی خسرومك قوجاغنی براقوبده قاره طوپراقلر آلتنده ؛ ییلانلر ، عقربلر یاننده‌می یاته‌جغم ؛ آه . . . ایسته‌مم ، ایسته‌مم : بن بو زهری

ایچمیه‌جکم ؛ بن کلینلك دوشکمی اولوم یتاغی ایتمیه‌جکم ؛ (شدتله ، آغلایه آغلایه بر مارفه ییقیله‌رق) اولوم یتاغی ایتمیه‌جکسك ده او کلینلك یتاغنه نه‌یوزله کیره‌جکسك بیچاره ؟.. بر قوقمش عربدن آرته قالدقدن صکره خسروك قوینده نصل یاته‌جقسك بختسز : (یرندن قالقوب شیشه‌ده‌کی زهری بردن بره ایچدکدن صکره) آه بیتدی ؛ قضا قاپیجی قلبمه طوقندی . . . اولوم هر درلو دهشتیله کوزمك اوکنده طولاشیور . (آجی آجی کوله‌رك) دکل ، اولومده او ماعون جهنم کوتوکی قدر قورقنج دکل ... تحف شی : زهر ایچدم کوکلمه بر فرح کلدی ! اذیتی‌ده یوق... آجیسی‌ده یوق . . . اولومك عذابی یالکز بو ایسه حیاتك الـ کوچوك بلاسندن بیله اهون کورینور .

بشنجی مجلس

بهره‌ور — مهردل

—

بهره‌ور

دادی ، بورایه کل ! بن وجودمده بر فنا خسته‌لق حس ایدییورم ، غالبا آخرته کیده‌جکم ؛

مهردل

الله کوسترمسون .

بهره‌ور

زوزکالك لازم دکل ! کیت بکا بابامی ، خاله‌می ، برده خسرومی ، او یولنه اولدیکم خسرومی چاغیر . . . شیمدی کاسینلر . . . سن‌ده یانمدن آیرلما ! ... ها . . او ناموس جلادی ، او جانلر زهرله‌ییجی ملعون فلاحی‌ده چاغیر . . . او نوتما صاقین !

[مهردل چیقار .]

آلتنجی مجلس

بهره‌ور ، یالکز .

بن سکا اوکره‌دیرم عرب ، طوز اکمك خائنی ملعون ! دنیاده اوکره‌ده‌مزسه‌م ایسه‌م آخرتده اوکره‌دیرم . ظالم ! بنم کبی دنیاسنه دوغمامش برچوجقدن نه‌ایستر ایدك ، قودورمش خنزیر ، دنیاده کیمسه‌یی بوله‌مادك‌ده بنی‌می کندیکه مناسب کوردك ؟ اوف ! بو زهر . . . آمان وجودیمك هر طرفنه آتشلر یاییلیور . . . آمان بوزهر دکل ، علو ! ... ایچمده یاققادق بریر براققادی . نفس آلدقجه آغزمدن قغلجم دوکیلیور . صانیورم ... آمان ... برقاچ طمله صویك دمیردن دیشلریمی وار ؟ آه قوپارییور ، قلبمك هر پارچه‌سنی آیری آیری قوپارییور . . . آمان اوله‌جکم . . . آه کاشکی اوله‌بیلسه‌م‌ده بوبلالری چکمسه‌م . جکرم پاره‌لنیور . آمان...

یدنجی مجلس

بهروز — خسرو — نور جهان — شاه — صکره ،
مهردل — دها صکره ، اخشید

—

خسرو ، تلاش ایله اوطه‌یه کیرر .

نه اولدیکنز او فریادلر نه ؟

بهروز

کل کل ، افندم کل !

شاه ، نور جهان ایله برابر اوطه‌یه کیره‌رك .

نه اولدك ایکی کوزم قزم !

بهروز ، خسروله لقردیسنه دوام ایدرك .

کل ایکی کوزم ، اللریکی ، او کوزل اللریکی قلبمك اوزرینه قو ! بلکه براز راحت ایدرم آمان . . . کوکلمه بیلدیرملر دوشویور ، جکریمی اژدرهالر کمیریور ! . . . [مهردل ایله برابر اخشید قپودن کیرر ، بهروز همان برندن فرلایه‌رق اخشیدی یاقه‌سندن طوتار ، زور ایله دیزی اوزرینه چوکردیر .] سویله باقه‌لم ملعون فلاح ! . . . شمدی دیکلیکنز . . . سبب وجودم باباجغم ، ولی نعمتم خاله‌جغم ، افندم خسروم ، حقیقتلی دایه‌جغم . . . هپکنز دیکله‌یك . . . یارین حضور باریده سویلیه‌جکم لقردیلری سزدن نیچون صاقلایه‌یم . . . دیکله‌یك ، دیکله‌یك ده حالمه آغلایك ! بو فلاح ، بو سزك خادم ظن ایتدیککنز ملعون . . . . آمان ،

بو يورکمك آجيسی‌ده انسانه لقردی‌سويلتمکه ميدان ويرمز که . .
کل خسرو کل اوله‌جکم . . . يانمدن آيرلما . . . باری اولديکم
زمان سنك قوجاغنه دوشه‌يم . . . [خسرو يانـه کلدکدن صکره
کنديني براز طوپلايه‌بيلير .] ايشـته . . . . . بو ملعون فلاح ! بني
عرضمدن محروم ايتدی ، بني خسرو مه‌لايق اولمقدن دوشوردی . . .
بکا زهر ويردی . . . ايچدم ، اوليورم . . .

اخشيد ، [يرندن قالقمغه چاليشه‌رق .]

نه سويليور سکز افندم ؟ بنده‌کزمی ؟ . .

بهره‌ور ، کمال شدتله لقرديسنی کسه‌رك .

خنزير ، انکارده ايديور . . . . آخرتده‌ده انکار ايتمکه ،
ايتديکی ملعونلغی اللهدن‌ده صاقلامغه چاليشر ! (کتدکجه لقرديسنی
زياده‌لشديره‌رك .) بکا مسلط اولان سن دکلمی ايدك ، کوپك ؟
بکا زهر شيشه‌سنی کندی الکله ويرمدکمی ، جلاد ؟ يوزيمه‌باقده
ينه انکار ايت ، باقه‌يم ! (اخشيدك يرندن قالقمغه چاليشديغنی کوره‌رك
ويومروقله اوموزينه‌اوره‌رق .) اوطور اوراده . . . . او جلاد
اوکنه کله‌سی بوينك اکريلسون . . .

اخشيد ، بهره‌وره .

اوريکز افندم ، نه ايستر ايسه‌کز انی ياپکز . . . (عمومه)
چوجوقده حما صايقلاماسی وار . . .

بهره‌ور

ملعون ! دها يالان سويلمکدن اوصانميه‌جقميسك ؟ بن
اوليورم . . . . عزرائيل باشمی اوجمزده طولاشيور ! سن اللهك

غضبندن قورقمازمیسك؟ خسروم ! ایکی کوزم خسروم !بو...
بوکوپك بنی سندن محروم ایتدی . صکره ده . . . . والله الیله
زهر ویردی ، هم سنی زهرلمك ایچون ویردی . . . آه ینه
کوزلرم قارارییور .... ینه دنیا ملعونك چهره‌سی کبی کوزومکه
باشلادی.(اخشیدك یاقه‌سنی اللرندن براقه‌رق) خسرو ! . . . یانمه
کل . . . اولیورم . . . بندن‌می قاچیورسك آه . . . خسرو . .
خنزیر عرب . . . ملعون فلاح . . . بکا زهری سن ویرمدکمی؟
بابغینلغمده . . . . سیاه ییلانلر کبی مسلط اولمادکمی ؛ حالا
سویلیور ! . . . حالا خسرومك طمرلرنده‌کی قان‌ده قایناميور....
والله اولیورم ، خسرو آکلامیورمیسك ؛ آمان . . . جکرم
پاره‌لنیور ! . . . آه . . . کیمك دیشلری یوره‌کمه صاپلاندی ...
مطلق . . . مطلق . . . بو عربك . . . دیشلری طبقی شو قره
شیشه‌نك ایچنده‌کی بیاض زهر کبی . . .

اخشید

افندم ، احسان بیورك . . . .

مهردل ، اویقودن اویانیر کبی
بر حال ایله طورانه‌رق .

والله نه سویلرسه یالان . . . بالله قزم طوغری سویلیور ،
بو ملعون فلاح قزه برشی یاپدی !

شاه

دایه نه سویلیورسك ؛

خسرو

احسان بیور پادشاهم . بن مسئله‌یی آ کلارم . (اخشیده)
سویله فلاح ، سویله خنزیر !

اخشید

میرزا ، بن سزه نه یاپدم ؟

خسرو

صوص کوپك ، بکا لقردی‌یی طوغری سویله ، شمدی سنی
کبردیرم . . . .

اخشید

چکل اورادن میرزا

بهره‌ور

خسرو ، . خسروم . . نم انتقامی آل ، اولیورم . . . . .
آجیمازمیسك ؟

خسرو ، کمال شدتله عربی خنجزلیه‌رك .

طوغری سویله ملعون ! !

مهردل

الله اللرینی باغشلاسون !

اخشید ، بیتاب ییقیله‌رق .

میرزا بندن نه ایسترسك ؟

بهره‌ور ، اولوم حالده .

باق ! ! خسرو . . . باقك ، سزده باقـك : برقاچ کره
خنجر ییورده برشی سویلیه بیلیورمی ؟

خسرو ، اخشیده برخنجر دها اورارق .

سویله ملعون ! آل ! ! . . . آل ! ! . . . باری قلبکه برقاچ یاره آچه‌یم‌ده سویلیه‌جککی او آغزلردن ایشیده‌یم !

بهره‌ور

خسرو بن کیتدم ، . . . بن بتون تلف اولدم آه !.. یانمه کل ! . . . براق . . . براق . . . او ملعونی‌ده بکا کل . . .

[شاه ، نور جهان ، مهردل بهره‌ورك یاننه قوشارلر.]

خسرو ، کمال تهورله .

کوردکمی فلاح ! . . . کوردکمی خنزیر ؟ . . سویله‌باقه‌یم ! آل برده‌ها ! آل !! .

اخشید، یاره‌لرندن قالقه‌میه‌جق برحالده .

نه دیه‌جکسك ؟ ایشته بن مقصودمه نائل اولدم . . . ایشته بهره‌ور ، ایشته او سنك یولنه اولدیکك بهره‌ور بمدر ! . . .

بهره‌ور

آه . . . سویلدی . . . حقیقت حالی سویلدی ! . .

[بر شدتلی فریاد ایله تسلیم روح ایدر .]

خسرو

صوص کوپك ، دها کبرمدك اویله‌می ؟ خنزیرك قلبی نره‌ده اولدیغی بیلنمزکه . . . ها بولدم ، ایشته بوراده . . . بوراده دکلمی ؟ دها کبرمدکمی ؟ آل برده باشکه ، آل برده بینکه ! ها تمام شمدی بتون بتون کبردی . . . آه کبردی ده جانی بهره‌وره‌می کیتدی ؟ بهره‌ور . . . بهره‌ور . . .

نورجهان

چوجق فنا حالده یاتیور . . . امان میرزا حکیم!

خسرو

حکیم می ؟ دنیاده أولو دیرلده‌جك حکیم می اولور ؟

مهردل ، آغلایه‌رق.

ان شاءالله چوجقده برشی یوقدر .

نورجهان ، حایقیردرق .

بر حکیم . . . شاه افندمز بایبلیور !

خسرو ، بهروه‌رك جنازه‌سی اوزرینه ییقیله‌رق وخنچری کوکسنه طایه‌رق .

ایشته حکیم ! همه‌د عزرائیلدن حاذق . . . . . کل بورایه بهره‌ور ! مزاره . . . مزاره . . . برابر کیده‌لم . . . آه ، بر مصیبتخانه‌دن قولایلقله چیقلمزکه . . . بهره‌ور ! الله . . . . ایشته کلدم ، بهره‌ورجکم . . . یاتاغکه ، قوینکه کلدم ! . . . . وجودمز یان یانه یاتیور . . . . . . روحمز . . . روحمز کیم بیلیر نره‌لرده کزه‌جك بهره‌ور ! . . . .

[تسلیم روح ایدر .]

نورجهان ، آغلایه آغلایه .

ان شاءالله ، جنت اعلاده ! (دایه‌یه) مهردل مهردل ! . . اوده بایبلمش ! . انسان نصل بایبلماز یا ! ... قرده‌شم ! شاهم ؟ ولی‌نعمتم ! باری سز براز عقلکزی باشکزه طوپلایکز .

شاه ، اویقودن اویانیر کبی .

نەدر قردەشم ؟

نورجهان ، بهرەوزله خسروك اولولرینی کوسترەرك .

شو ایکی بیچارەیی بریره کوموبده طوپراقلرینی اولسون بربرندن آیرمامغه الله ایله عهد ایدر میسك ؟

شاه ، شاشقین شاشقین .

نه سویلر ایسەك باشمغه اللهله عهد ایدرم !

نورجهان

مهردل ! . . مهردل ! . .

مهردل ، ممکن اولدیغی قدر کندینی طوپلایەرق .

افندم !

نورجهان ، فوق‌العاده برلسان حدتله .

قالق اورادن! (اخشیدی کوسترەرك) شو کوپکی کوردکمی ؟ شو عرب ملعوننی ! اونك مردار لاشەسنی بورادن قالدیرسونلر ، وجودینی پارچه پارچه کوپکلره طاغتسونلر ! کیت شمدی امریمی اجرا ایت ! (مهردل محزون محزون چیقار) بنده بوندن صکره بهرەوزله خسروه تربەدار اولەجغم . (آغلایه آغلایه بهرەوزك اوزرینه قپانەرق) قزم ، بنم مظلوم قزم ! . . . . بنم بیچاره جکر پارەجکم !

شاه ، هنوز عقلنی باشنه طوپلایه بیلمش بر حالده .

ایواه !

نورجهان

برادر: سن الله ایله ایتدیکك عهدی دوشـون ! پرده عمرك اولدقجه اونوتمـا که بر کوزیکك بیکی قزك ، بر مملکتك فاتحی اولان وزیرك ؛ بر یالانجی عربك حیله‌سیله تلف اولدی !

[پرده قپانیر]

ختام

کلیات کمال

برنجی ترتیب — اسامی آثار — ایکنجی ترتیب

۱۲ کتابدر — ۷ جلددر

اسامی	غروش	اسامی
[۱] روئان مدافعه نامه‌سی . . .	۳	جلد — جزؤ
[۲] قاره بلا	۵	[۱] عثمانلی تاریخی ۵ ۲۵
[۳] مقالات سیاسیه وادبیه‌ورؤیا	۲۰	[۲] تاریخ اسلام ۲ ۱۰
[٤] وطن، کلنهال، عاکف، زواللی چوجق	۱۰	[۳] آثار پرا کنده . .
[٥] اشعار کمال	۲۵	هر جزؤك فیئاتی (۳) غروشدر
[٦] جلال‌الدین خوارزمشاه . . .	۱۲	
[۷] مکاتیب خصوصیه‌دن برنجی جلد	۲۰	برنجی ترتیب: کتاب کتاب اوله‌رق هر ایکی آیده بر .
[۸] اوراق پریشان مجموعه‌سی .	۷,٥	
[۹] منتخبات محررات رسمیه . .	۲۰	ایکنجی ترتیب: جزؤ جزؤ اوله‌رق هر اون‌بش کونده بر نشر اولنه‌جقدر .
[۱۰] جزمی و انتباه	۷,٥	
[۱۱] مکاتیب خصوصیه‌دن ایکنجی جلد	۲۰	
[۱۲] تعقیب وتخریب خرابات . . رساله‌لری و سائره . . .	٥	ایکی ترتیبده برابر اوله‌رق صره سیله منتظماً طبع و نشر اولنور .

ابونه شرائطی

یکونی پشین اوله‌رق تأدیه ایدلمك اوزره ابونه شرائطی :

غروش

۲۰۰ اداره خانه‌دن آلنمق شرطیله .

۲۲۵ درسعادت و ولایات وممالك اجنبیه ایچون پوسته اجرتی‌ده داخل اوله‌رق اقامتکاهه دوندرلمك شرطیله .

مقسطاً تأدیه ایدلمك شرطیله ابونه شرائطی

غروش

۲۱٦ اثرلر اداره خانه‌دن آلنمق وپشین اوله‌رق یارم ومتعاقباً هراوچ آیده بر یاریمشر لیرا تأدیه ایدلمك شرطیله .

۲٤۰ پوسته اجرتندن طولایی تقسیطلر ٦۰ غروش اوله‌رق پشین ۳ مجیدیه وهر اوچ آیده ۳ مجیدیه ویرلمك شرطیله اقامتکاهه کوندرلمك اوزره .

بو کتابك فیئاتی (٥) غروشدر

PL
248
K45K6
1908